

1/10 - 73



3-åring illa klämd - räddad av bryt- pinne

NORDMALING (VK)

En brytpinne blev räddningen för 3-årige Jonas Norén, Ava, Lögdeå sedan han under lek fastnat i en utgödslingsbana hemma på gården och klämts fast mot ett betongfundament.

När Jonas ben kom i kläm mot fundamentet gick brytpinnen av och maskineriet frikopplades.

Räddningen blev dramatisk. När fadern, hemmansägare Sture Norén såg hur illa det var ställt larmade han Nordmalings brandkår samt läkare.

Olyckan inträffade vid 8-tiden på måndagsmorgonen. Sture Norén var inne i ladugården för att göra morgonsysslorna. När han skulle köra igång den automatiska utgödslingsanordningen hann han inte mer än starta förrän brytpinnen gick. Samtidigt hörde han hur Jonas skrek ute på gården.

Sture Norén sprang ut och fann pojken fastklämd. Han försökte med ett spett få loss 3-åringen men denne satt med högerbenet som i ett skruvstöd.

När fadern såg att han inte hade en chans att utan verktyg få loss pojken sprang han in och larmade Nordmalings brandkår, som han visste hade en del moderna kattspröfverkyg. Samtidigt larmades distriktsläkare Bengt Hesse.

— Under tiden jag väntade kom jag ihåg att jag hade en "kobra" — en bergborrmaskin — hemma, berättar Sture Norén. Jag fick igång den och lyckades mejsla bort en del av betongen och fick på så sätt loss Jonas just innan brandkåren och läkaren kom.

Forts sista sidan spalt 3

3-åring...

Forts. från sid. 1

Jonas fördes i polisbil till läkarstationen i Nordmaling. Därifrån remitterades han till Umeå lasarett. Där visade det sig dessbättre att Jonas klarat det vådliga äventyret bra. Inga benbrott hade uppstått men musklarna på det skadade benet var ordentligt klämda strax ovan fotleden. 3-åringen fick återvända hem efter tillsyn.

Sture Norén har under sommaren helt byggt om sin ladugård. Bl a har han satt in automatisk utgödslingsanordning med skrapspel. Nere på plattan fanns ett skydd men det var inte tillräckligt högt för att hindra 3-åringen att komma i kläm.

FOTO: ANDERS ASTRÖM

I den här betongbalken fick 3-årige Jonas Norén benet i kläm. Axel Hammarberg — morbror till Jonas Noréns pappa Sture — visar det farliga stället för Fredrik, äldre broder till Jonas.



Den här älgen mötte sitt öde i trakten av Hörnefors för en tid sedan. Då var det en tysk bilist som råkade illa ut.

Viltspeglar vid E 4 kan förebygga älgdöd

NORDMALING (VK)

Tidigt på onsdagsmorgonen inträffade åter en älgolycka efter E 4 i Nordmaling. Denna gång var det en årskälv som dödades mellan södra och norra infarten. Det var den tredje viltolyckan på några dagar efter E 4 i Nordmaling. Tydligt är att hösten är en mycket farlig tid för viltet. Det är inte bara jakt som decimerar stammen av älg och rådjur.

Dessvärre är det inte bara viltet som utsätts för faror. Älg- och rådjurspåkörningarna utsätter trafikanterna för stora risker samtidigt som betydande fordonsskador uppstår.

Anledningen till att älgfaran är speciellt stor just nu beror sannolikt på att älgarna har brunsttid och är i ständig rörelse. Därtill är det mörkt och nedsatt sikt.

Inom Mo- och Lögdeå skifteslag har en rad älgolyckor inträffat på den livligt trafikerade E 4. Från Mo jaktlag begärdes för några år sedan

att sk viltspeglar skulle sättas upp efter E 4 och i varje fall mellan Lögdeå och Lögdeälven.

Polisen i Nordmaling har även framfört önskemål om viltspeglar från Nordmaling och söderut men frågan har strandat på att vägverket inte anser sig ha några pengar för ändamålet.

— Jag har haft ärendet på remiss och tillstyrkte då, berättar vägmästare Olof Grundberg, Nordmaling.

Sen har vi ingenting hört men får vi bara direktiv så nog skall vi sätta upp stolpar med reflexer.

Personligen har dock vägmästare Grundberg ej någon större tilltro på viltspeglar.

— Kan verkligen dessa reflexer varna djur som vill över vägen, undrar han.

TROR PÅ SPEGLARNA

Ni har säkert sett speglarna. De finns uppsatta på ett flertal ställen efter E 4 bla söder om Häknäs. Spegelarna är kanske inte rätta namnet på dessa reflexbrickor uppsatta på stolpar. När ljusstrålar träffar reflexbrickan återkastar den skenet in mot skogen och varnar i mörker viltet.

Polisinspektör Gunnar Forsberg tror på viltspeglar.

På den aktuella sträckan söder om Häknäs har inte en älgolycka inträffat under mörker sedan speglarna kom på plats.

— Givetvis skyddar inte viltspeglar 100-procentigt men jag tror att det är bättre att sätta upp speglar än skyltar med älgvarning — skyltar som så få respekterar, säger Gunnar Forsberg.

Även hos länets jaktvårdsförening tror man på speglar. Länsjaktvårdsare Hasse Johansson omtalar att statistik visar att viltolyckor minskat märkbart på sträckor där viltspeglar satts upp. Att märka är dock att speglarna endast varnar i mörker men som regel inträffar de flesta viltolyckorna under mörker.

ANDERS ÅSTRÖM



Vår kära Mor, Mormor och Farmor

Hulda Sofia Berglund

* 22/6 1900 † 3/10 1973

har lämnat oss, släkt och vänner i djup sorg och saknad, men i ljus minne bevarad.

Nvåker den 4 oktober 1973

Ingvar och Hjördis
Hillevi och Börje
Lars-Yngve och Solveig
Barnbarn

Aftonklockan länge klämtat
Kvällens skymning faller på
Lågan länge sakta flämtat
Nu till vila Du fått gå.

Sv. ps. 355

Jordfästningen äger rum i stillhet.

†

Min käre Make, vår Far

**Erik Sigurd
Åhman**

* 24/11 1920
† 29/9 1973

har efter en tids sjukdom avlidit
på Umeå lasarett, sörjd och sak-
nad av oss, mor, svärmor, syskon
och många vänner.

Hallen Nordmaling 1 okt 1973

MARGIT
Erik
Ingemar
Martin

Troget har du alltid strävat
Tills du inte kunde mer.
Ro vi unna nu ditt hjärta
Frid som inte världen ger.
Vila i frid.

Jordfästningen äger rum i Nord-
malings gravkapell lördag 6 okto-
ber kl 14.00. De som med sin
närvaro önskar hedra den bort-
gångne inbjudes till minnesstund
i Församlingsgården efter jord-
fästningen.

Meddelas endast på detta sätt.



2/10 73

nansjö där han i rätt unga år över-
tog en del av föräldrahemmet. Men
hans del bestod huvudsakligen av
skog och han fick börja bryta sin
åkerjord från grunden. Första tiden
bodde han i en gammal bagarstuga.
Men under hand byggde han helt
nya byggnader, såväl mangårdsbygg-
nad som ekonomibyggnader. Han
fortsatte med nyodlandet tills han
hade en kreatursbesättning på sex
kor och häst. 1946 lämnade han över
ansvaret med jordbruket till en son
och nu är det tredje generationen
som brukar hans fd egendom, som
han med svett och möda skapade
från praktiskt taget ingenting.

Vid sidan av arbetet med jord-
bruket skaffade han sig näring åt
hemmet och sin familj genom skogs-
och flottningsarbete. Han var under
många år en uppskattad timmerdri-
vare åt Nordmalings ångsåg och i
Lögdeåvåns flottningar. Återfanns
han år efter år. Han bor kvar hem-
ma på gården. Konrad Eriksson är
religiöst intresserad.

30 år onsdag 3 oktober förre skogs-
förvaltaren Frans Holmlund, Lyck-
sele.

Han är född i Sunnansjö, Nord-
maling. Efter skoltiden började han
den skogliga ba-
nan hos Nordma-
lings AB. Åren
1912-15 var han
bokhållare vid
Sandviks AB:s
huvudkontor i
Vindeln. 1920 flyt-
tade han till Stig-
sjö där han blev
skogsinspektör för
Salsåkers AB. 1929
blev Holmlund
skogsinspektör hos
Ånkarviks AB med placering i Vin-
deln. 1933 skogsförvaltare för samma
bolag men med placering i Lyck-
sele. Han var verksam inom detta
företag tills han pensionerades 1954.



94 år 2/10 73

Nittiofyra år 3 oktober fru Ida
Nyman, Nordmaling.

Hon är född i Baggård. Genom
gifternälet kom hon att bosätta sig
i den då väglösa byn Torsjön, ett
stycke från hembyn. Hon blev änka
redan 1928 och därmed ensam med
sina barn. Men hon var av envis
natur och fortsatte även med jord-
bruket fram till 1939. Hon sålde då
gården men bodde kvar där till 1952,
då hon flyttade till de nybyggda p-
hemmen i Nordmaling. Den senaste
tiden har hon vårdats på Strand-
holmen. Hon är kry och pigg i för-
hållande till sin höga ålder.

2/3/1973

RUNDVIK

Lördag 3 mars kl 21-01 • Dans 2 salar

Moget till allas favoriter...

LILLA SALEN
DISKO

OBS! 8:- entré före 21

FEAR
kvintetten

90 år 2/10 73

Ingred Nyberg, Håknäs. På Giertz
sjukhem, i Umeå avled på söndagen
fröken Ingred Kristina Nyberg, Håk-
näsbacken, Nordmaling. Han var nä-
ra 70 år. Närmast sörjande är äldrig
fader, Per Olof Nyberg, samt syskon.

Hon var född i Härnösand och kom
som barn med föräldrarna till Norr-
byskärs. När föräldrarna 1948 flyttade
till Håknäsbacken, följde hon med.
Skötte sin mor till hennes död 1960
och har sen genom åren varit till
stöd och hjälp för fadern. Religiöst
sinnad har fröken Nyberg aktivt
medverkat i den religiösa verksam-
heten på Håknäsbacken. Han var
med i den sångförening, som på sin
tid fanns på Håknäsbacken och i
Håknäs Lutherska missionsförening.

Nittio år onsdag 3 oktober f. hem-
mansägaren Konrad Eriksson, Sun-
mansjö, Nordmaling.

Här har vi en verkligt pigg 90-
åring. Så sent som förra året var
han ute i skogen och högg ved och
i sommar hjälpte han till med hö-
slåttarna. Han är alltför i verksam-
het och hjälper i första hand sin
sonson, som numera basar över 90-
åringens fd domäner.

Konrad Eriksson är född i Sun-

oktober 1973 3/10

Enhetslista för kyrkovalet i Nordmaling

NORDMALING (VK)

An en gång har de politiska par-
tierna i Nordmaling enats om att i
kyrkofullmäktigevalen uppträda med
en samlingslista där de 25 mandat
till ordinarie platser fördelats med
utgång från kommunfullmäktigeval-
let. Det innebär att listan upptar 12
socialdemokrater, sju centerpartister,
tre folkpartister, två moderater och
en från kds. Sedan följer ett antal
suppleanter där åtminstone de två
tre främsta har goda chanser att få
vara med som ordinarie. Samlings-
listan har fått följande utseende:

Edvin Karlstedt, Rundvik, Thorild
Landström, Mo Zeibrandt Nygren,
Aspeå, Sigrd Eriksson, Håknäs, Ha-
rald Lundberg, Nordmaling, Georg
Hörnlund, Nordmaling, Inga-Lisa
Wallander, Nordmaling, Filip Hörn-
qvist Brattsbacka, Herbert Molin,
Nordmaling, Karin Nylander, Rund-
vik, Bror Persson Norrfor, Erna
Sundström, Bredvik, Martina Olsson,
Nordsjö, Gustaf Adolf Bäckman,
Gräsmyr, Fritz Nording, Storfäll,
Hans Johagen, Gräsmyr, Håmar
Dahlsfeldt, Djupsjö, Daniel Åberg,
Lögdeå, Karl Siksström, Nordsjö, Ai-
na Lundmark, Lögdeå, Sven Svens-
son Nyåker, Gunnar Westerlund,
Öre, Sven Rönnberg, Mullsjö, Inge-
mar Kronebrandt, Hörsjö och Bar-
bro Olsson, Nordmaling.

Närmast följer som suppleanter
Henry Lundström, Nordmaling, Ka-
rin Engman, Nordmaling, Sigvard
Westerlund, Västansjö, Erland Fors-
berg, Rundvik och Karl Erik Lund-
qvist, Mjösjöby.

oktober 1973 3/10

Fyra generationer på två sätt



Göta Karlsson (73) i Stavsjöholm,
Nordmaling, kunde härom dagen
glädja sig åt att i hemmet få räkna
fyra generationer i två olika led. Vill
man härda det här har hon faktiskt
fyra generationer i fyra led.

På de här bilderna två av de fyra
generationsleden: Överst: Göta
Karlsson (73), dottern Hjärdis Nord-
lund, Stavsjöholm (45), dotterdottern
Viola Johansson, Rundvik (23) och
barnbarnsbarnet Michael (1).

Undre bilden: Göta Karlsson,
Hjärdis Nordlund, dottersonen Roger
Nordlund, Klöverträsk, Luleå (25)
och barnbarnsbarnet Anneli (1 år
och 5 mån).

Nordmaling har besvär med sitt reningsverk 4/10 73 Ombyggnad måste göras

NORDMALING (VK)

Nordmalings kommun har haft samma problem som Umeå haft med sitt reningsverk. Den öppna luftningsbassängen inne i reningsverket förorenar luften genom att ytluftarna piskar upp vattnet. Det åsamlar personalen besvär. Magont och diarré, förekommer om än inte i någon direkt oroande omfattning.

Doktor Bengt Hesse vid Nordmalings sjukhem har förordat vaccination av de anställda och han menar att det är ett rätt gott skydd. Sjukdomsfall kan visserligen förekomma men huruvida de direkt har att göra med luftföroreningarna inne i verket är svårt att avgöra.

För att råda bot mot besvärerna beslöt kommunstyrelsens arbetsutskott

vid sitt sammanträde på tisdagen, att snarast möjligt försöka göra en ombyggnad av luftningsanordningarna i likhet med vad som gjorts i Umeå. Förslaget, som beräknas kosta 100.000 kr, underställs kommunstyrelsen för beslut. Statsbidrag beräknas utgå med 40 procent.

Handikappad...

Forts. från sid. 1 5/10 1973

Maken hade i sedvanlig ordning varit uppe och serverat sin fru kaffe på morgonen och senare hjälpt henne fram till köksbordet. Han lämnade hemmet strax före kl 7 för att åka till sitt arbete. Kl 8 skulle fru Areblad få hemsamaritthjälp.

Fru Areblad har varit sjuk i flera år. Så sent som under den gångna sommaren renoverades den Arebladska villan och försägs då med olika hjälpmedel med tanke på fru Areblads handikapp.

Hur olyckan gått till kan man endast spekulera om. Klart är att fru Areblad var klädd i ett nylonnattlinne samt en morgonrock av bomull. Därtill hade hon ett bandage (en mitella) om en arm sedan hon för någon vecka sedan brutit ett nyckelben - en olycka som ytterligare nedsatte hennes rörelseförmåga. Enligt uppgift skulle mitellan ha varit av papper.

Den omkomna var född i Jonstorp, Lycksele. Hon kom i unga år till Nordmaling och var där i många år anställd som kokerska vid Nordmalings äldreomsorgshem. Fru Areblad var på sin tid bland annat aktiv inom ABF och tillhörde då studieförbundets lokalstyrelse i Rundvik.

Närmast sörjande är maken byggnadsmästare David Areblad och två barn, Anders Areblad, ingenjör, Umeå och Christina Areblad, anställd vid datacentralen i Sundsvall, svärdotter och barnbarn samt fyra sysstrar.

Nordmaling slipper höjning av skatten 4/10 1973

NORDMALING (VK)

Nordmalings kommunstyrelsens arbetsutskott, som har ansvaret för budgetberedningen, har i två dagar grubblat över kommunens budget för 1974. Det blev den här gången en svår nöt att knäcka. Det föreligger framför allt stora investeringsbehov, bl a den beslutade om- och tillbyggnaden av skolans högstadium, som kostnadsberäknats till 3,1 milj.

Desutom äskar skolstyrelsen 540.000 kr för en ny skolidrottsplats på Levar-sidan av Prästbäcken, nära 200.000 kr för inventarier till högstadiet och 245.000 kr till skolgårdsplaneringar i Gräsmyr och vid centralskolan Kyrkovallen.

Bland andra investeringar kan nämnas att vägar och gator i Nordmalings samhälle kostar 355.000 kr. Vatten- och avlopp till Rödviksområdet kostar 800.000 kr. Tryckledning för Levar 95.000, ombyggnad av reningsverket i Nordmaling 100.000 kr och reningsverk i Rundvik 300.000 kr. Därtill kommer service- och projekteringsarbeten för i runt tal 100.000 kr. Tillbyggnaden av äldreomsorgen, som slutförs 1974, beräknas kosta 1,4 milj. Därtill kommer inventarier och utrustning för 350.000 kr. Men här får man statsbidrag med 1,28.000 kr.

Allt detta gav anledning till huvudbry eftersom beredningen tog sikte på att försöka undvika skattehöjning. Det lyckas också om man skjuter över en del av utgifterna på 1975. Det gäller exempelvis skolut-

byggnaden där 600.000 kr får komma på 1975 års budget. Likaså vill beredningen tills vidare plockat bort skolidrottsplatsen, där för övrigt utredningsarbetet inte är klart. Kvar får skolan ett mindre belopp för att klara en provisorisk lösning av idrottsplatsfrågan.

Genom att göra ytterligare prutningar lite här och var i de olika förvaltningarnas äskanden och genom att ianspråkta drygt 1 milj. Ur investeringsfonden, kommer beredningen fram till en mindre skattehöjning med 25 öre för den rent kommunala förvaltningen. Den 25-öringen kompenseras genom att kyrkan signalerar en sänkning med 25 öre. Den kommunala utdebiteringen blir följaktligen 13:50 medan kyrkan sänker till 75 öre. Totalt alltså 14:25, eller samma som för innevarande år. Med landstingsskatten, om även den blir oförändrad, får Nordmaling under 1974 en total utdebitering på 23:75.

Kommunens investeringsfond, som för närvarande utgör drygt 3,8 milj, krymper emellertid till ca 2,7 milj.

HERBERT BYLUND

Nordmaling höjer vattenavgifterna 4/10 1973 13

NORDMALING (VK)

För att i någon mån täcka gapet mellan utgifter och inkomster för vatten- och avloppsidan i Nordmalings kommun föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott en höjning av hittills gällande vattentaxor. Förslaget bygger på en avgift för renvatten med 1,50 per kbm. Dvs en höjning med 50 öre. Däremot föreslås inga ändringar beträffande grundavgiften som blir 100 kr och är för varje fastighet samt därutöver en tilläggsavgift för varje lägenhet med 40 kr. Där endast vatten eller avlopp förekommer separat beräknas vattenavgiften till 60 procent medan 40 procent kommer på brukningsavgiften för avlopp.

Beträffande industrivattentaxan föreslås en avgift av 1,50 per kbm upp till en förbrukning på 1.000 kbm och är och över 1.000 kbm med 80 öre kbm.

RUNDVIK

Lördag 6 okt kl 21-01

Lägre entré före kl 21

Nu kommer toppenbandet...

BLUE MASTERS

LILLA
SALEN



LILLA
SALEN



Blue Masters

5/10 1973

1973 3/10

VÄSTERBOTTENS-KURIREN onsdagen 3 c

Det gäller renhållningen: Sex frågvisa män synade Nordmaling

□ NÄSTAN ALLA hushåll i Nordmalings kommun har i sommar haft besök av ett par unga män som varit mycket frågvisa. I kommunen har genomförts en total fastighetsinventering o. den har utförts av sex män, elever i en kurs i kommunal renhållningsplanering. De har "opererat" i par, dvs två och två. De började sitt fältarbete i mitten av april och arbetet kunde slutföras först för ca tre veckor sedan. Sextetten finns nu återsamlad i f d kommunallhuset i Teg, Umeå, där man sammanför alla uppgifter och intryck från själva fältarbetet. 6 november skall materialet vara klart att översändas till Nordmalings kommun.

Och varför detta stähej? Jo, vi har begåvats med en ny kommunal renhållningslag. Där finns bla föreskrifter om skyldighet att hämta allt avfall, sopor och dylikt. Och inte att förglömma, även latrin och slam från slamavskiljare. Och när man kommer in på kapitlet slamavskiljare ser den här sextetten litet betänksam ut. I det fallet finns inom kommunen mycket övrigt att önska. Det går liksom på lösa boller. Slamavskiljarna är i många fall bristfälliga och mynnar ofta ut i rinnande bäcksystem, sjöar och andra vattendrag som blir mer eller mindre infekterade av en farlig bakterieflora.

Och ändå ska vi komma ihåg att Nordmalings kommun har kommit längre på väg än flertalet andra kommuner. Särskilt när det gäller regelbunden hämtning av sopor och avfall.

Vänd



Arbetsgruppen för Nordmaling har fått besök av civilingenjör Anders Højland vid K-konsult i Stockholm, som de senaste fem åren helt ägnat sig åt sophämningsproblemen i vårt land. Fr v Anders Nilsson Anders Højland (K-konsult), Jan Steen, Stefan Hortlund, Eric Grönroos, Gunnar Lindgren och Stig Hägglund.

och ett hot mot många fina vattendrag.

Soptransporterna fungerar riktigt bra i Nordmalings kommun. Bra, i förhållande till att man utför ett pionjärbete när det gäller kommunen i sin helhet, ävenså glesbygden.

Men alla är självfallet inte nöjda. Det gäller främst människor som bor långt från allfärdvägen, kanske också långt från närmaste farbar väg för sopbilen. I Nordmaling fungerar det hela så, att sopsäckarna på de förut aviserade hämtningsdagarna skall placeras intill bilväg. Denna första transport får fastighetsägarna själva svara för. Det går bra i de flesta fall. Men det kan också uppstå betydande problem.

Ponera att det rör sig om gamla orkeslösa personer och där avståndet är flera hundra meter till den plats där sopbilen har att hämta sopsäcken. Då blir det nästan mera problematiskt.

Arbetsgruppen försöker komma tillrätta med de flesta problemen. Allt beror dock på vilken ambitionsnivå kommunen vidare vill tackla uppgifterna. Man menar att det finns ett sätt att lösa de ibland svåra glesbygdsproblemen genom att kommunen uppdrar till någon person i varje by, som har traktor, att sammanföra byns sopor till en förutbestämd sopstation, där sedan sopbilen får ta över. Traktorn är smidig och kan nå praktiskt taget varje gård. Och det medför säkert inga svårigheter att hitta lämpliga traktörägare inom respektive byar. Det har arbetsgruppen redan förvisat sig om.

Det kan heller inte bli så kostsamt menar de och det man "förlorar" på traktorn kan man ta igen på kortare arbetstider för sopbilen. Men allmänheten får på det här sättet onekligen en bättre service. Och kanske framför allt en rättvisare sådan.

Men allt det här och mer till kommer att serveras kommunen när allt är klart, dvs i november. Då blir det hälsovårdsnämndens och kommunstyrelsens huvudvärk att vidare ägna sig åt materialet.

● SKÄRGÅRDEN HART EXPLOATERAD

Så en sak liksom vid sidan om. Eric Grönroos, som infödd avabo, har passat på att göra en båtford ute i skärgården. Hans intryck blir: Skärgården är aldrig på tok för hårt exploaterad. Den som inte har en sommarstuga är snart "hemlös". Eller nordmalingskusten finns det i dag ca 800 sommarstugor. Det innebär att alla mera attraktiva stränder har förbrukats. De allmänna fritidsområdena har alltför hårt naggats i kanten, menar han. Den som inte har egen sommarstuga har snart ingenting i skärgården att göra. Det måste vara fel och de nu gällande styrningsåtgärderna har satts in för sent.

Forts. nästa sida!

● AMS STÅR FÖR LÖN

Siffran sex har blivit magisk i här fallet. Inte nog med att nordmalingsgruppen består av sex personer, totalt rör det sig även om sex kommuner som genomför den här inventeringen inom länet. Förutom Nordmaling är det Bygdeå, Lycksele, Nysätra, Sorsele och Vindeln. I samtliga fall är det AMS som svarar för lönekostnaderna medan kommunerna svarar för bla resorna. Däremot står VAB som administratör.

Även Lycksele har en sexmannapatrull medan de övriga kommunerna har något mindre manskap i sina grupper.

Det var redan den 12 mars som grupperna strålade samman i Umeå. Främst då för att studera de nya naturvårdsförfordningarna. Föreläsare mötte bla upp från kommunförbundet och K-konsult. Och sedan man var fullärd gällde det att ta itu med själva fältarbetet.

● ALLMÄNHETEN POSITIV

Och hur reagerar befolkningen ute i bygderna när man får besök av främmande personer som vill se hur man har det ställt både inom- och utomhus? Nästan genomgående positivt blir svaret från gruppen i Nordmaling, som består av Eric Grönroos, Umeå, men bördig från Ava i Nordmaling, Staffan Horilund, Umeå, Stig Häggelund, Nordmaling, Gunnar Lindgren, Skorpéd, Anders Nilsson, Örebro och Jan Steen, Umeå.

Klart att man är lite betänksam. Det konstaterades särskilt i början eftersom den kommunala informationen kom lite för sent. Sedan en kommunal föder skickats ut till samtliga hushåll blev det genast bättre, konstaterar Eric Grönroos. Därmed minskade betänksamheten och man fick så småningom ändra sina kostvanor. Kafedrickandet varvades upp långt över det normala. Nordmalingsbornas gästfrihet är det tydligen intet fel på. De eventuella felen måste spåras på annat sätt. Kanske mest ute i naturen eftersom slambrunnarna framstår som ett stort problem. Och de är utan tvekan ett stort problem. Större än många tycks tro. Därom tycks man vara helt överens inom arbetsgruppen.

● SOPTRANSPORTERNA

I eftersnacket så här dags tycker man nog att debatten blivit något snedvriden. Man syftar då kanske främst på den konferens som hölls med kommunalmännen i Umeå förra veckan. Där lades huvudvikten vid soptransporterna. Och visst är de i och för sig viktiga men fråga är om inte slammets en större böv i vården av vår natur

Buller kan nedbringas visar forskningsgrupp med försök i Rundvik

Vid den moderna sågen i Rundvik har under en längre tid en forskningsgrupp för bekämpning av industribuller arbetat. Gruppen har bestått av akustikkonsulterna ingenjör Gunnar Eriksson, Staffan Lindholm och Roger Arnström, alla från Örnsköldsvik. De tre utgör en delgrupp ur "Arbetsgruppen mot sågverksbuller", som bildades i juni 1972.

Vad man framförallt sysslar med är att försöka hjälpa maskintillverkarna att konstruera tystare maskiner och arbetslokaler. Att man valde rundvikssågen som forskningsobjekt beror på att den är ljudabsorberad i själva lokalen och man helt får inrikta sig på maskinerna.

Bullret är den miljöfaktor som de anställda inom svensk industri upplever som mest besvärande enligt LO:s omfattande enkätundersökning. Inom sågverksindustrin utsätts idag omkring tre fjärdedelar av de ca 25.000 anställda för så starkt buller att de löper risk att få hörselskador om de inte använder effektiva hörselskydd.

I syfte att angripa bullerproblemen i sågverksindustrin på ett konstruktivt sätt bildades i juni 1972 "Arbetsgruppen mot sågverksbuller".

— Vi ingår i arbetsgruppen, berättar ingenjör Gunnar Eriksson, Örnsköldsvik, som förestår Ingemanssons Ingenjörbyrås filial i Örnsköldsvik. Ordförande för gruppen är professor Bertil Thunell, Träforskningscentrum. Vidare finns det representanter för Sågverksförbundet, Tekn. l. c. Endel Saarnan, Träindustriarbetareförbundet, ombudsman Ove Åslund och som gruppens hörselkonsult fungerar professor Herman Diamant, Umeå lässarett.

— Vårt arbete består i att vi gör ljudmätningar vid maskinerna och föreslår ändringar och överbyggnader på grundval av dessa, säger ingenjör Gunnar Eriksson.

VAL AV BEKÄMPNINGSOBJEKT

Vid valet av objekt och bekämpningsåtgärder kommer följande saker att beaktas.

— Ljudnivån och ljudets frekvens på sågverksarbetarens arbetsplats samt den tid som individen exponeras.

— Antalet individer som utsätts för buller.

— Tekniska och ekonomiska möjligheter att reducera bullret till godtagbar nivå.

— Ergonomiska kriterier, dvs hur en tänkbar åtgärd mot buller påverkar övriga arbetsförhållanden för individen.

— För de mest angelägna bullerobjekt har vi inom gruppen bildat fyra delprojektgrupper, berättar Ing Gunnar Eriksson.

— Vi från Ö-vik arbetar här i Rundvik med att försöka göra en inbyggnad av Aris treklingsåg, säger Gunnar Eriksson. (Av mättningsresultaten att döma har vi lyckats bra. Vi gjorde först en atrapp. Som första åtgärd försåg vi maskinen med kåpor, vars inverkan beräknades sänka ljudnivån med 5 dB vi kunde registrera 5,3.

Därefter inbyggdes virkets in- och utmatnings del, vidare gjordes åtgärder mot driften. Dessa åtgärder gjorde att ljudnivån sänktes med ytterligare 4,7 dB. En sammanlagd sänkning med totalt 10 dB.



Ingenjör Staffan Lindholm, Örnsköldsvik närmast kameran läser av värdena på bullerdo emetern, vid provtagningarna i rundvikssågen, assisterad av ingenjör Roger Arnström, Örnsköldsvik, som riktar in ett instrument mot ljudkällan. I bakgrunden elektriker Karl-Gunnar Forsberg, Rundvik.

benter runt väggar och tak. I en annan lokal skulle det bli alltför störande klangljud, menar Gunnar Eriksson. Vi är nu inne på rätt väg när vi försöker att dämpa bullret vid källan. Vid nya pappersbruket i Husum lyckades det bra varför skall vi då inte kunna reducera bullret i sågverken, sluter Gunnar Eriksson.

HÖRSELUNDERSÖKNING

Under hösten har en hörselundersökning gjorts bland de anställda vid Masonite AB i Rundvik.

Undersökningen är ett led i ett forskningsobjekt vid öronkliniken,

söka kartlägga orsakerna omfattningen och verkan av bullerskador.

Senare kommer ett 70-tal av de som undersökts att kallas till hörselcentralen vid lasarettet, dels för en omfattande hörselundersökning och dels för i intervju. Denna sk all försöka kartlägga de problem som kan uppstå vid olika grad av hörselskador. För att kartlägga skillnaden mellan de olika hörselkategorierna kommer även personer med god hörsel att finnas med bland de 70 som åker in till Umeå för provtagningen. Någon kostnad för de utvalda blir det inte. Ersättningen betalas av sjukförsäkringen.

4/10 1973

— För individen innebär denna sänkning oerhört mycket berättar Gunnar Eriksson. Man upplever denna sänkning som en dryg halvering av hörselstyrkan.

Vårt arbete kommer fortsättningsvis att gå över på Kockums maskinleveranser, dvs blockreduserare, ram och fräskantverk. Det är ett omfattande men intressant jobb, intygar Gunnar Eriksson. Vad vi framförallt är glada över är Masonite AB positiva attityd och hjälpsamhet mot oss. Alla hjälper till.

— Vårt arbete här underlättas också av att själva såglokalen är modern utformad med ljudabsor-



Chefen för akustikkonsulterna inom arbetsgruppen ingenjör Gunnar Eriksson, Örnsköldsvik.

Gruppens mål

Gruppen har satt upp följande mål för sin verksamhet:

— "Att påverka och hjälpa konstruktörer, maskintillverkare och företag som svarar för layout och produktionsplanering att konstruera tystare maskiner och arbetslokaler.

— Att påverka och hjälpa sågverksföretag att reducera bullret och dess skadeverkningar på individen i befintliga anläggningar.

— Att till organisationer, individer m.m. som har möjlighet att påverka bullersituationen sprida information och kunskap om buller problem i sågverkarbetet och möjligheterna att komma till rätta med dessa".

Arbetsarkyddfonden har för gruppens arbete 1973 beviljat ett anslag på 100.000 kr. Verksamheten beräknas komma att pågå minst tre år med en årsbudget på ca 150.000 kr.

Handikappad omkom vid brandolycka

RUNDAVIK (VK)

Vid en brandolycka omkom på torsdagsmorgonen fru Margit Areblad, 57 år, maka till byggmästare David Areblad, Rundviksverken. Den omkomna var gravt handikappad.

Fru Areblad satt vid köksbordet i sitt hem för att läsa dagens tidning. Framför sig hade hon ett brinnande ljus för att kunna tända en cigarett. Av någon anledning kom hennes kläder att antändas. När en tillskyndande grannfru kom in var kläderna uppbrunna och fru Areblad låg svårt bränd på golvet.



Den omkomna Margit Areblad.

Det var strax före kl 8 som grannfrun Margot Johansson såg hur eldslägor slog upp inne i den arebladskas villan. Hon rusade över men när hon kom in var olyckan redan skedd.

I samma veva kom förre byggmästaren Erland Alm springande till hjälp. Han tog vatten i ett kärl och släckte resterna av branden. Han såg då svaga livstecken hos kvinnan.

Rundviks brandkår larmades och även Nordmalings brandkår var på väg. För de tillskyndande fanns dock inget att göra. Fru Areblad var död.

Några brandskador uppstod inte annat än på köksbordet och matan.

Forts sidan 13 spalt 2

Bygglov i Nordmaling

NORDMALING (VK)

Byggnadslov för sex egnahem i Levar beviljades Gullringehus AB vid byggnadsnämndens sammanträde i Nordmaling på onsdagen. Företaget skall bygga på tomterna Levar 1:93 - 1:98, Gerd Johansson, Örnsköldsvik, fick bygglov för egnahem på Levar 1:110. För att fortsätta med bostadsbyggandet fick KPL Hus AB i Nordmalings byggnadslov för byggande av ett flerbostadshus på tomt nr 6 i kv Thor (nedanför Sandströms Sport) i Nordmaling. Nybygget får åtta lägenheter.

Vid sammanträdet förelåg skissritningar på det av Ove Granberg, Umeå, planerade motellet vid Röd-kläden. Nämnden hade inget att erinra mot ritningarna.

Skissritningar förelåg även för det blivande centrumhuset i Rundvik. Ritningarna godkändes i princip. För erhållande av bättre tillfartsmöjligheter beslöt nämnden ingå till vägverket med begäran om att få anlägga en infart från Strandvägen (genomfartsleden).

Roland Olofsson, Nordmaling, hade ansökt om förhandsbesked om att få bygga egnahem på en i Öre avstyckad tomt. Nämnden anser för sin del att det är olämpligt att bygga egnahem där va-frågan inte är tillfredsställande löst och förordar i stället sökanden att ordna tomtfrågan i t ex Häknäs.

Ingemar Häggström, Nordmaling, fick byggnadslov för tillbyggnad av bostadshus på Eleven nr 1.

Bertil Andersson, Dömsjöverken, fick byggnadslov för ombyggnad av bostadshus på Järnäs 1:31.

Gunhild Strömberg, Rundviksverken, fick byggnadslov för ombyggnad av bostadshus på Lögdeå 3:57.

FRITIDSBEYGGELSE

Bengt Åström, Nyåker, fick byggnadslov för tillbyggnad av sommarstuga och förråd på Bredvik 5:36. Helge Granberg, Umeå, fick tillfälligt byggnadslov för två raststolar på hjul som han tänker ställa på sin tomt Järnäs 4:17. Bo-Arne Käck, Lyckeå, fick byggnadslov för fritidshus på Örnå 1:56 och Ture Olofsson, Vännäs, fick byggnadslov för fritidshus på Ava 13:7.

Dispens för uppförande av fritidshus tillstyrktes för Roger Norman, Umeå, (sommarstuga på Bredvik 7:23), för Ossian Nilsson, Rundviksverken (för gäststuga på Lögdeå 8:77), för Bernt Häggström, Nordmaling (fritidshus på Ava 1:62) och för Bertil Eriksson, Lögdeå (fritidshus på Lögdeå 6:185).

Johan Lundbergs, Umeå, begärde om byggnadslov för fritidshus på Levar 3:18 bordlades. Planutredning skall utföras innan ärendet kan föras vidare.

STADSPLAN

För den redan beslutade småbåtshamnen vid "Skatan" i Rundvik måste nya stadsplan upprättas. Där hamnen skall ligga är vattenområde, som inte får överbyggas.

LPS Arkitekt AB har nu fått i uppdrag att göra ett skissförslag till stadsplaneändring så att alla krav på formaliteter skall uppfyllas. Byggnadsnämnden har vid tidigare sammanträde gett byggnadslov för hamnbygget.

Byggnadslov för byggande av garage på Ava 2:38 beviljades Sam-Roland Landby, Örnsköldsvik. Länsstyrelsen har tidigare beviljat dispens. Vid sammanträdet närvar överlantmätare Göran Nilsson, Umeå. Han redogjorde för nya fastighetslagstiftningen och lantmäteriets nya roll i samhällsplaneringen.

Vi kan nu erbjuda våra kunder en ännu trivsammare butik när vi

UTÖKAT VÅR AFFÄR

Alla kunder hälsas hjärtligt välkomna såväl nya som gamla. Handla och trivs hos oss.

Besök skoaffären med trösel och service.

Mjuk pumps med kantesår. Ovandel i Ceclana. Skön Rex-läst. Insula av skinn. Modifierad plåtå-sula av polyurethan. Klackhöjd 40 mm.



REXIA®

Populärmodell på klassiskt Master-tema.

Materialet är sportgrain.

Skinnfoder och läder-

bindsula. Kraftig

gummisula.

Mästarkvalitet.



Läder
Master
föten.

LINDSTRÖMS SKOR

M. Hörnell Robertsfors Tel. 0934/100 21

LÖGDEÅ

Fredagsöppet till 19
Lördagsöppet till 14



Våra "flickor" visar här
några av

12/10 1973
Wahls

färgcoordinerade plagg med
jättesköna matchningar. Vi
kan inte visa plaggen i färg
men i affären kan Ni både
se och prova.

**Se modet -
Vi Har Det**

KAPPOR

Vi visar nu en jättesorte-
ring av höstnyheter.

Häggströms
MODEHUS

LÖGDEÅ-Tel. 0930/304 25, 303 09

Något på sidan av E4 men
alltid i centrum för modet.



16/10
1973
Min käre Make, vår käre Far
Morfar och Farfar

**Jonas Konrad
Andersson**

* 31/1 1896
† 13/10 1973

har hastigt lämnat oss, i tron på
sin Frälsare, djupt sörjd och sak-
nad av mig, barn, barnbarn, sys-
ter och sväger övrig släkt och
vänner.

Nyåkertjärn den 15 oktober 1973

**ALMA
Lilly
Göte**

**Alli och Stig
Sture och Anita
Dan och Lisbet
Gun-Inger och Lars**

Si Jesus är ett tröstrikt namn
Och i all nöd vår säkra hamn
Igenom Jesus få vi nåd
Och finna på det bästa råd

Jordfästningen sker i stillhet.



Vår kära

Gunhild Källberg

* 15/1 1919 † 11/10 1973

har lämnat oss, mor, släkt och
vänner. Oändligt sörjd och sak-
nad.

Nordmaling den 15 okt. 1973

**STIG
Barn
Barnbarn**

"Blott en dag ett ögonblick
i sänder..."

Jordfästningen har ägt rum.



En bild från Nordmalings busstation en dag när det inte är så många passagerare i farten. Från vänster räknat raderar de upp sig bussarna till Rundvik, Gräsmyr, Järnäs klubb, Norrfors, Umeå och Luleå. Vanligtvis är det lite rörigare än så här.

Hur ska kommunerna ha det med den lokala busstrafiken?

En rykande aktuell sak för kommunerna i Västerbotten just nu är hur landsbygdens trafikförsörjning skall ordnas i framtiden. Före årsskiftet skall kommunerna ha antagit planer för trafikförsörjningen och lämnat in statsbidragsansökan för trafikåret 1974—75 till länsstyrelsen som sedan går vidare till busbidragsnämnden.

Förutskriften för att kommunerna ska statsbidrag till den lokala trafiken är att det finns planer upprättade i de olika storkommunerna. Det förberedande arbetet har lagts på en fyrmannagrupp hos VAB i Umeå, som svarar för inventeringsarbetet, analyser och förslag till det övervägande antalet kommuner inom Västerbotten.

Den tid utredarna har på sig är kort. Kmtas kungörelse om statligt stöd till landsbygdsstatistik gavs 5 juni i år och utskottet från trycket 28 juni. Det egentliga arbetet kunde börja efter årets semester och de kommunala besluten hos kommunfullmäktige och sammanläggningsdelegerade skall vara fattade i så god tid före årsskiftet att resp kommuner hinna söka statsbidrag för de åttio de bestämmer sig för att vilja upprätthålla, inom var och en kommun eller kommunblock har man tillsatt en projektledningsgrupp som styr detta ärende men VAB:s samhällsvetenskapliga planeringsgrupp utför planeringen på beställning av kommunerna.

De fyra som nu i minsta detalj håller på att kartlägga trafiksituationen i länets kommuner är fil kand Yngve Bergström, pol mag Alf Jonsson, fil mag Hans Westin och elvitekonom Ragnar Nordström. De arbetar på jämbördig nivå men har något olika uppgifter och ansvarar för olika av länets kommunblock.

Överraskande besked

Inventeringsföretaget redovisar klar för Nordmalings kommun. Det är en ut många svårigheter. Intressant kommun trafikbaserande säger Yngve Bergström som haft huvudsaksvaret just för Nordmaling. Man får många fall en överraskande bild av trafiksituationen och inte minst gäller detta i hur stor uträkning linjetrafiken är beroende av skolbussarna för att kunna existera.

Övriga kommunblock som ligger sig inventeras av gruppen är: Väsnäs, Umeå, Robertfors, Vindeln, norsjö och Sorsele, Lycksele, Skellefteå och Vilhelmina har fått göra egna utredningar. Störman har tidigare utretts av Hans Westin.

För samtliga kommuner gäller att det material som måste finnas för att man skall kunna ställa förslagen inte har blivit komplett förinnan under denna höst.

Räkning av bussresenärer

Till de intressanta detaljerna i dessa undersökningar hör en länsomfattande räkning av bussresenärerna. Det är första gången det sker i så stor skala inom Västerbotten. Under tiden 5 till 14 oktober fick varje bussförare fylla i en speciellt utarbetad blankett om resenärernas antal, vilka sträckor de reste osv.

Undersökningen har gjorts i samarbete mellan VAB och Västerbottens basstrafikförning. Man har det intrycket, innan allt material ännu kommit in, att bussförrarna veckligen lag sig vinn om att få rättvisande uppgifter.

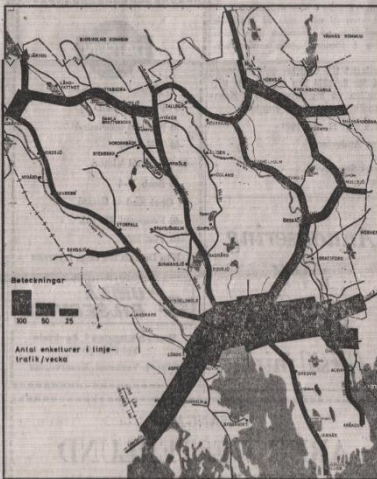
Materialen har nu börjat anlända till utredningsgruppen och torde komma att omfatta mellan 7000—8000 sk-enk. Två män av VAB:s övriga personal måste löpvis för att sammanställa dessa statistiska uppgifter. Undersökningen gjordes en tid då var sig turiststatistik eller andra orsaker till likt resandekunde påverka statistiken. Man väntar sig att resanderäkningen skall kunna ge en god bild av de olika linjernas betydelse. Förutom att antalet resenärer uppgivits har man också fått med i hur stor utsträckning linjerna utnyttjas för skolbussar och vilka infäkter godset ger.

Utredarna förutser att dylika mätningar av resandefrekvensen måste göras då och då på olika tider av året om bilden ska bli fullständig. Nu bristade det som sagt och man får nöja sig med det resultat oktoberräkningen gav.

Den här utredningsgruppen har tidigare utfört flera uppdrag som är välbekanta inom Västerbotten. Man kan nämna utredningen om Tegel centrumplan skro blåkjeten -73, godshanteringen, en serviceförsörjningsplan för Dorotea kommun som socialstyrelsen bidrager till, en färdtjänstplan för Nordmaling osv.

Övergripande planering behövs

Arbetet med trafikplaneringen



Tätheten och resandet inom Nordmaling kan avläsas på kartan ovan. Här är dock inte skolbussarna med och på den karta som visar skolbussarnas sträckning får man en helt annan bild av trafiksituationen. Liknande kartor som denna upprättas för alla kommuner och trafiksituationer inom länet.

leder automatiskt in på andra problemen i samhället som t.ex. sysselsättningen och service i olika former. En mycket viktig fråga är hur affärsverksamheten ska fungera i framtiden. Nya statliga bestämmelser om servicen i glesbygderna och hemsändning av varor finns att ta hänsyn till. Utredarna anser därför att det för eller senare blir nödvändigt med en sek-

Övergripande planering

Många av de uppgifter som tagits från för trafikplaneringens skull kan användas också till andra ändamål. Man är medvetna om att det med den tidspress man har kan bli ofullständigheter, men att man nog får lov att fylla ut luckorna efterhand — ett arbete som inte behöver bli särskilt svårt sedan grunden väl är lagd.

ESKIL SJÖSTRÖM



De fyra tjänstemännen på VAB är i färd med att samla in alla tänkbara fakta om bussresandet i Västerbotten. Från vänster: Hans Westin, Yngve Bergström, Ragnar Nordström och Alf Jonsson. Det blir många pärmar fulla innan uppdraget är klart.

Hur blir det med busstrafiken?

FÖRE ÅRSSKIFTET ska de olika kommunblocken ha bestämt sig för hur de vill ordna den lokala busstrafiken. Det åvilar numera kommunerna att sörja för trafikplaneringen efter eget gottfinnande, men de kan få statsbidrag till trafiken om den inte bär sig. En förutsättning för att statsbidrag ska kunna erhållas är dock att man inom resp kommunblock upprättat planer för

hur trafiken ska se ut och lämnat in statsbidragsansökan före årsskiftet.

För att skaffa sig en riktig bild av behoven och varåt det pekar med busstrafiken har VAB tillsatt en fyramannagrupp, som arbetar med insamlandet av de fakta som behövs och som också ska kunna lägga fram förslag med mycket kort varsel.



FOTO: ANDERS ASTRÖM

Sture Ögren, Järnasklubb, kör en linje mellan "Klubben" och Nordmaling, en av de många linjer som berör Nordmaling. Mellan turerna fördriver han väntetiden i bussen med att laga nät.

18/10 1973

18/10 1973

VÄSTERBOTTEN



Rundvik som vann klass A: Från vänster: Anskar Österlund, Erling Andersson, Sven Ivarsson, Kjell-Gunnar Westman, Thord Alm.



Skellefteå som vann klass B: Från vänster: Berni Burström, Göran Wikström, Roland Hellgren, Karl-Yngve Skoogh, Tord Persson.

Skellefteå och Rundvik pistol-bäst

Rundvik och Skellefteå triumferade i AC-serien på pistol. Efter 6 hårda omgångar tog Rundvik guld i klass A och Skellefteå i klass B. Skellefteå öppnade starkt i våromgången och det såg länge ut att bli dubbelt guld till Skellefteå, Rundvik och Malå gick dock starkt i höstomgångarna och Rundviks fina 573 poäng i sjätte och sista omgången gav guld med fem poängs marginal medan Skellefteås 654 poäng räckte till silver i klass A. Malå fick brons på samma poäng. I klass B har Skellefteå 1 dominerat sedan våromgången. Här spurtade Storuman fint och tog silver före Norsjö. 23 lag har genomfört årets upplaga av pistolserien.

Slutresultat klass A. 1) Rundvik 2283 poäng 2) Skellefteå 1 2278, 3) Malå 2278, 4) Skellefteå 2 2271, 5) Skellefteå 3 2255, 6) Vindeln 2254, 7) Storuman 1 2238, 8) Norsjö 2233, 9) Vilhelmina 2202, 10) Sorsele 1 2176, 11) Hällnäs 2174, 12) Skellefteå 4 2169, 13) Sorsele 2 2165, 14) Storuman 2 2064.

Klass B. 1) Skellefteå 1 2204, 2) Storuman 2199 3) Norsjö 2185, 4) Vindeln 2180, 5) Malå 1 2178, 6) Hällnäs 2135, 7) Malå 2 2080, 8) Skellefteå 2 2075, 9) Sorsele 1952.

85 år i dag, fredag, fru Anny Strömgren, Rundvik, maka till framtidne sågverksarbetaren Johan Strömgren, Rundvik.
Hon är född 19/10/73 Rundvik och dotter till sågverksarbetare Jonas Ånger, 1912 gifte hon sig och makarna byggde eget hem, som nu fru Strömgren delar med sonen och hans familj. Hon är religiöst intresserad och känd som en lugn och försynt person.



70 år lördag 20 oktober fru Hann Rönnerberg, f. Johansson, Rönnerholm, Lögdeå, maka till hemmansägare Elov Rönnerberg.



19/10 1973



Vår kära Far, Morfar och Farfar

Alfred Engelbert Sjölund

* 7/1 1887
† 15/10 1973

har stilla insomnat i tron på sin Frälsare sörjd och saknad men i ljus minne bevarad.

Norrfors den 18 okt 1973

Alhild och Edvard
Henning och Anna-Lisa
Sigvard och Hjärdis
Anna och John
Ivan och Sajdy
Sven och Ulla
Kjell och Irene
Barnbarnen

Sv ps 367 v 1

Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell lördagen den 27 okt kl 13.00. De som med sin närvaro vill hedra den bortgångnes minne inbjudes till Församlingshemmet efter begravningsakten.

RUNDVIK

LÖRDAG 20 OKTOBER KL 21-01

8,- entré
före kl 21

MOGET

3 moderna
1 gammal

till ett av Norrlands populäraste moget-band

Pelle Antonssons

Lilla Salen DISCODANS me' svensktopp.



Högstadiet i Nordmaling får källare

NORDMALING (VK) 24/10 1973
Det kommer trots allt att bli källare vid utbyggnaden av lokaler för högstadiet i Nordmaling. Tidigare stopade man efter ingående diskussion en utgrävning.

Nu har det visat sig att grundförhållandena är så dåliga att man under alla förhållanden tvingas göra utgrävningar och pålningar. För en merkostnad av 75.000 kr får man en källarlokal på 480 kvm och blir det inte dyrare bör vi passa på och göra källare, ansåg kommunstyrelsen vid sammanträdet på torsdagen.

24/10 73



Herr Per Gustav Molin, Rundviks-
verken och Margaretha Axelsson,
Norrköping. Vignen förrättades i
Matteus kyrka, Norrköping av kyr-
koherde Josef Gustavsson, Linköping.
(Foto: 2 fotografer, Norrköping).

Han är född i Nordmaling. I ungdomsåren arbetade han i Rundviks-
verken och hade också sysselsättning
som stuveriarbetare. Sedan för han
till Stockholm där han var anställd
som affärsbiträde
på olika ställen.
1918 kom han till
Malå, där han va
anställd på Kon-
sumaffären. Där-
efter tillträdde
han befattningen
som handelsfö-
restandare i en af-
fär i Obbola.
1925 flyttade
han tillbaka till
Malå och öppna-
de en lanthandel.
Han fram till 1964. 1923 gifte han sig
med Edit Lundmark från Svedjan.
Öberg är språklig och gladlynt i
sin läggning och tillhör en av Malås
färgstarka personligheter.



24/10 73

Mellanår för Nordmalings IF

NORDMALING (VK)

Med två av sina stöttepelare, lagledaren Göran Bäckström och målskytten och tuffingen Anders Karlsson i det militära, har inte Nordmalings handbollsspelare någon större tro på framgång.

— Nej, vi får nog räkna med ett mellanår, säger Arne Nilsson, som fick bli talesman för gänget i Görans bortovaro.

— Vi har inte förlorat några spelare till andra klubbar, men fråga är om alla från det gamla gänget kommer med i år. Desshär har vi en rad lovande förhållanden att ta till från juniorlaget.

— Vad som är sämst är att laget in-

te har haft tillfälle att samträna i den utsträckning som skulle ha be-
hövts. Bl a vet vi att Göran är oträ-
nad och han behövs i målet.

— Dessutom måste noteras att vi denna höst endast har en tränings-
timme i sporthallen. Men vi hoppas
kunna hänga med, även om det just
nu ser lite dystert ut, menar Arne.

Nordmaling spelar sin första match
för säsongen nästkommande söndag.
Då möter man Brännan borta. Om
nu Nordmaling verkligen kan hänga
med i handbollens div. III återstår
att se.

Handbollstext
STIEG

Slut med handboll för Nordmaling?

Nordmalings IF, spelande i div. III, lägger ner handbollen redan innan man börjat årets seriespel. Nedläggningen blir tills vidare bara ettårig enligt handbollssektionens talesman Arne Nilsson och befogad av minst tre orsaker:

— Vi har dels tränarproblem, dels problem med halttider som vanligt och sen finns några spelare i "rampen", vilket ger oss stora problem hålla igång. Till detta tillkommer svårigheterna att hålla kvar ungdomen i Nordmaling. Alla tvingas flytta för att få jobb.

När nu NIF-arna hoppar av kommer några av spelarna att gå. Det gäller bl a Anders Karlsson och Roland Hageström, vilket betyder att den förstnämnde ham-

nar i en lite knepig situation. Dels alltså spelande för Hörnefors men dels också tränare och lagledare för pojk- och flickhandbollen i Nordmaling, något som man enligt Arne Nilsson ska behålla för att skapa spelarmaterial när handbollen på nytt tas upp i NIF.

Beslutet om nedläggningen är ännu så länge ej formellt klart. Men styrelsen lär med 100-procentig säkerhet följa handbollssektionens rekommendationer.

22/10 73 +

Vår käre

Johan Ledström

* 20/11 1877
† 18/10 1973

han stilla insomnat i tron på sin Frälsare innerligt älskad och saknad av oss, övrig släkt och vänner samt Björnlandsbäcks missionskrets.

Björnlandsbäck, Gräsmyr
den 20 oktober 1973

Syskonbarnen

Vid höstvinds vaggång

Du somnat så stilla

Ej sjukdom och oro

Nu mer gör dig illa

Skön blir vilan som natten ger

Gott att veta du lider ej mer.

Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell söndagen den 28 oktober efter högmässan. Där efter inbjudes till en minnesstund i församlingssalen. De, som med sin närvaro önskar hedra den hengängnes minne är varmt välkomna. Meddela tel. 0935/230 80. I stället för blommor tänk på missionen.

20/10 1973

VASTERB

FAMILJE

85 år söndag 21 oktober Sven Anselm Fridman Gebart, Järvsöby, Vilhelmina.

75 år söndag 21 oktober förre eldaren Axel Valdemar Fridlund, Umeå.

60 år måndag 22 oktober skogsarbetaren Thore Norrman, Tegsnäset, Granö.

Han är född i Lövsås, Nordmaling och växte upp i en syskonskara på 16 barn. Han började arbeta tillsammans med sina äldre bröder i ett vägarbetarlag och flyttade när han var 30 år till Rönnskär.

Där skadade han sig dock så illa att han miste ett öga och blev tvingad sluta med sitt arbete.

Norrman blev sedan kyrkogårdsvaktmästare i Skellefteå. På sin fritid har han sysslat med skomakeri, varit symaskinsförsäljare, tidningsbud och fastighetsskötare. När han blev änkeman flyttade han till Skåne, där han fick plats vid Perstors ättiksfabrik. Hans hälsa tålde inte den skånska luften utan han var snart tillbaka i Norrland igen och sysslar sedan dess med skogsarbete. Norrman är också en intresserad och skicklig schackspelare.



Aterställning av Lögdeälven efter nedlagd flottning 22/10 73

BJURHOLM (VK)

Aterställningsarbeten efter Lögdeälven sedan flottningen numera upphört bli för att underlätta fiskens vandringsvägar är planerade och kommer att enligt arbetsschemat påbörjas inom snar framtid. Längst har förberedelserna kommit inom älvens Bjurholms-del där arbetskostnaderna preliminär beräknats till 100.000 kronor. Vid kommunfullmäktiges sammanträde i Bjurholm på lördagen beviljades 25.000 kronor motsvarande kommunens andel i företaget.

Vid sammanträde med kommunala representanter har meddelats från Masonite AB att de avser bilda fiskevårdsföreningar efter hela älven och att fiskerätt skall kunna lämnas allmänheten mot fiskekort inom nu berörda del.

• STATSBIDRAG

Ett flertal ärenden vid lördagens sammanträde gällde mottagande av statsbidrag för beredskapsarbeten inom kommunen och för samtliga arbetsobjekt beslöt kommunfullmäktige att mottaga bidragen på angivna grunder.

— 29.000 kronor för iordningställande av rastplats vid Öreälven i Agnäs. Kostnadsberäkning 29.000 kronor.

— 118.800 kronor för utförande av vatten- och avloppsarbeten samt gator på Gröna Lundsområdet i Bjurholm. Kostnadsberäkning 360.000 kronor.

— 15.000 kronor för upprustning av lekparken inom Bjurholms samhälle. Kostnadsberäkning 31.100 kronor.

— 22.000 kronor för nybyggnad av två fritidsstugor vid Agnsjöns fritidsområde. Kostnadsberäkning 44.000 kronor.

— 79.200 kronor för markplaneringar med mera av tomterna Bjurholm 3:34 och 3:45 samt skolbads-tomten, kostnadsberäknat till 174.000 kronor.

Byggnadsnämnden beviljades tilläggsanslag med 35.000 kronor för täckande av oberäknade högre kostnader för en grundkarta samt stadsplan över Österbacka-området. Även jordbruksnämnden beviljades tilläggsanslag för sin verksamhet. Investeringar viljan hos kommunens jordbrukare har varit särskilt stor under året och sammanlagt beräknar nämnden ett statsöverskridande med 60.000 kronor.

Tidigare har kommunstyrelsens ordförande eller vice ordförande erhållit fullmäktiges medgivande att underteckna överenskommelsen om fastighetsregleringar avseende värden för högst 3.000 kronor. För anpassande av fastighetsreglering inom kvarteret Försäljaren har emellertid en högre kostnad blivit aktuell. Fullmäktige godkände överenskommelsen.

♦ SAGINDUSTRI

För erhållande av tilläggsmark för nya sågindustrin i Bjurholm har kommunstyrelsens arbetsutskott underhandlat om markförvärv från angränsande fastighet, ägd av Ingemar Holmlund, Bjurholm. Områdets storlek utgör två hektar. Köpsumman är 26.000 kronor.

Kommunfullmäktige godkände uppgörelsen samtidigt som beslut fattades att försälja det förvärvade markområdet till Bjurholms Trä AB, för en summa av 300 kronor.

Bjurholms idrottsförening avser att celebrera sin 50-åriga verksamhet med en jubileumsfest. Kommunstyrelsen hade föreslagit att kommunen som tack för föreningens ungdomsarbete beviljar ett bidrag med 1.000 kronor till jubileumsfirandet. Fullmäktige var av samma mening och beviljade beloppet.

Ska Bjurholms kommun på något sätt fira minnet av sin närmare 160-

åriga epok som självständig kommun när den vid årsskiftet 1973-1974 upphör att vara egen och sammanlægges med Vännäs kommun? Den frågan blev diskuterad både länge och väl vid lördagens fullmäktigesammanträde. Frågan hade tagits upp i kommunstyrelsens arbetsutskott och även dryftats i kommunstyrelsen, som emellertid överlämnat ärendet till fullmäktige för avgörande.

Kommunstyrelsen hade föreslagit att en kommitté på 5 personer bör utses för minnesfirandet om sådant kommer till stånd och anvisat minst 25.000 kronor ur tillgängliga medel. Av de drygt 20-talet debattinlägg i ärendet yrkade ledamoten Gunnar Näslund, Grönåker avslag beträffande minnesfirandet och att de anslagna pengarna i stället borde användas som extra anslag till underhåll av enskilda vägar. Herr Näslund blev emellertid ensam i avslagslinjen. Fullmäktige beslöt att den snart avslutade epoken i Bjurholms kommunala verksamhet skulle på något sätt markeras och en mängd olika förslag framfördes. Diskussionen utmynnade i att föreslaget belopp beviljades och en kommitté på sex ledamöter valdes för att med den förda diskussionen i fullmäktige som underlag utarbeta ett förslag för att markera den kommunala förändringen och att kommunstyrelsen skall bemyndigas att i samråd med kommittén utforma programmet.

Till kommitté valdes ledamöterna Harald Lindberg, sammankallande samt Hugo Hörnsten, Doris Rosendahl, Margret Olofsson, Enar Gustafsson och Ewald Svensson.

♦ FÖRETAGARNÄMND

Det nyligen presenterade organisationsförslaget för den nya Vännäs-kommunen togs också upp till resonemang vid lördagens fullmäktigesammanträde i Bjurholm. Det var ledamoten Ernst Balenberg, Balsjö, som önskade ett uttalande från fullmäktige bland annat beträffande behandlandet av en företagarnämnd och en skogs- och jordbruksnämnd i den nya kommunen. I princip var fullmäktige eniga om den saken, men då inte alla ledamöterna ännu hunnit få det nya förslaget i sin hand fattades inga beslut i frågan.

I anslutning till delgivningen om regeringsrättens dom 2 oktober 1973 var meddelades att de anförda besvaren över kommunfullmäktiges beslut paragraf 49/73 lämnats utan bifall, uppstod en diskussion angående företagarnämndens och kommunstyrelsens handläggning beträffande sågetableringen till Bjurholm. Fullmäktige uttalade sitt fulla stöd för de båda organens handlande.

På förslag av ledamoten Lars Almqvist gjorde fullmäktige ett klarläggande uttalande beträffande företagsetablering inom kommunen. Den angivna paragrafen fick nu följande lydelse: "Att kommunen är beredd att stödja de företag som startar, utvidgar, rekonstrueras eller moderniseras inom Bjurholms kommun med fri tomtmark, vatten, och avloppsanslutning samt elanslutning, allt i förhållande till nyttan för kommunen".

Kommunen och Masonite tecknar borgen 20/10-73 för Rundviks centrumhus

NORDMALING (VK)

Det under flera år omdiskuterade centrumhusbygget i Rundvik fick sig en ordentlig knuff framåt när Nordmalings kommunstyrelse på torsdagen beslöt att Nordmalings kommun tillsammans med Masonite AB skall teckna borgen på 200.000 för bygget.

Centrumhuset skall innehålla affärslokal (ICA-butik), matservering, kiosk och lokaler för posten. Kommunen kommer som subvention att lämna fri tomt och fri anslutningsavgift för vatten och avlopp. Byggekostnaderna för centrumhuset i Rundvik beräknas till 900.000 kr.

Upprättat statförslag för 1974 godkändes. Det innebär att nordmalingsborna får räkna med oförändrad utdebitering.

Kommunen höjer med 25 öre medan kyrkan sänker med lika mycket. 1974 års driftbudget slutar på 32 633 671 kronor. Därav tar skolan och annan kulturell verksamhet 11,5 milj kr och socialvården närmare 8 milj kr.

Helt enligt aus förslag ansåg styrelsen att kommunfullmäktige bör anslå 50.000 kr till möbler och övrig utrustning till fritidsgården i Levar (gamla sjukstugan).

Byggnadsavdelningen föreslås få 25.000 kr för upprättande av radio-kommunikation mellan kommunens arbetsledare, kontoret och bilen.

KLP-hus föreslås få köpa tomten Levar 2:69. Köpebrev skall dock utfärdas först när byggnadslov beviljats.

HÖJDA BOSTADSTILLÄGG

Det kommunala bostadstillägget för pensionärer kommer att höjas. Kommunstyrelsen föreslår fullmäktige tillstyrka ett av sociala centralnämnden upprättat förslag innebärande att bostadstillägget från den 1 jan 1974 höjs till 3.800 kr för ensamstående och till 4.400 kr för makar. Höjningen innebär att kommunens kostnader för bostadstillägget för år 1974 väntas stiga till 1.934.000 kr.

Kalabergsfabriken AB föreslås efter framställning erhålla amorteringsfrihet för år 1973 för det lån på 400.000 kr man har i Svenska Handelsbanken och för vilket kommunen är borgenär.

Beträffande Handikappföreningarnas centralkommittés framställning om att antalet ledamöter i det kommunala handikapprådet skall vara nio beslöt styrelsen vidhålla tidigare fattat beslut i ärendet.

OUTHYRDA LÄGENHETER I RUNDVIK

Stiftelsen Nordmalingshus redovisar förluster för ej uthyrda lägenheter i Rundvik. Sammanlagt 33.712 kr. För att täcka förlusten har stiftelsen begärt att få låna 24.185 kr hos staten. Mellanskilnaden 9.527 kr anser man att kommunen skall bidra med.

Kommunstyrelsen föreslår att medel anvisas från till fullmäktige ställda medel i 1973 års stat.

32 fastighetsägare i Bredvik har gjort framställning om kommunal hjälp för projektering av gemensam vattentäkt och ledningar för byn. Styrelsen beslöt nu uppdraga åt VAB att utföra projektering. Förslaget skall även innefatta preliminär kostnadsberäkning.

Samtidigt fattades liknande beslut avseende Rönnholm.

NEJ TILL LEVAR BATKLUBB

Levar båtklubb önskar kommunal medverkan för uppmuddring och iordningställande av en bättre båthamn i Levarbäcken. Ett förslag till utbyggnad har gjorts men detta anses alltför omfattande. Dessutom finns vid bäcken fågellokaler som anses värdefulla varför man från naturvårdshåll önskar minsta möjliga ingrepp.

Med stöd därav beslöt kommunstyrelsen avslå framställningen. Om däremot Levar byamän — som ägare till marken — gör en framställning om bidrag för uppmuddring av nuvarande bäckfåra uttalar kommunstyrelsen att frågan om kommunalt bidrag kan upptas till förnyad prövning.

Reglering av fastighetsbildningen i Rundvik, gällande bl.a. Lögdeå 6:193 godkändes.

F. Gustafssons Åkeri AB i Rundvik får köpa mark av kommunen för erhållande av rättsligt bildad tomt för befintligt garage.

Bidrag för vatten- och avloppsledningar tillstyrktes enligt gällande normer för Edvin Jonsson, Hörnsjö, Ellen Häggström, Järnasklubb, Ingemar Johansson och Göta Käck, Bagård samt Hilding Landby, Åva.

Däremot blev det avslag på Björknäs vattenledningsförenings begäran om bidrag. Vattentäkten beräknas kosta 17.000 kr och betjäna 13 fastigheter. Kostnaderna kommer därmed att understiga den enligt gällande reglementen beslutade egna insatsen.

MOTIONER

Folkpartiets fullmäktige-grupp har motionerat om att kontaktmannen i industrifrågor och kommunstyrelsen skall söka kontakt med myndigheter och företag för lokalisering av industrier till Nordmaling.

Kommunstyrelsen beslöt i enlighet med motionen. I första hand skall kontaktmannen Per Olof Schenström och representanter för kommunstyrelsen uppvakta landshövding Bengt Lyberg för att överlägga om sysselsättningen i Nordmalings kommun.

Rundviks arbetarkommun och Rundviks socialdemokratiska kvinnoklubb hemställer om att det s.k. Rödviiksprojektet förverkligas. Kommunstyrelsen föreslår med beaktande av skrivelsens innehåll att vatten och avlopp framdrages till området samt att kommunen i dagens läge närmare avvaktar resultatet av

motellägare Granbergs planer på ett motellbygge i Rödviiken. Beslutet avser även ställningstagande till ingejör N-E Ericssons skrivelse i samma ärende av den 12 april 1973.

NEJ TILL MASONITE AB

Masonite AB har till kommunen anmält intresse att få återköpa den mark som i början av 40-talet såldes av bolaget till flygvapnet och som under krigsåren där byggde ett flygfält som sen gått under benämningen Olofsfors flygfält.

Nu är inte kommunen villig att sälja något från området utan förklarar att området förvärvat för att säkra kommunens framtida behov av mark för industriellt bruk och betraktas som sådan som en värdefull markreserv.

Slutligen tillstyrkte kommunstyrelsen en av svenska kommunförbundet utfärdad rekommendation med anledning av en motion från kommunfullmäktigeledamoten Gustaf Adolf Backman, Gräsmyr, om bestämmelser och skyldighet att gräva igen gamla brunnar och vattentäkter för att förhindra olyckor bland människor och djur.

Öl och mat stals i Olofsfors

NORDMALING (VK) 20/10-73

Öl, matvaror och husgerådsartiklar för ett sammanlagt värde av ca 1.200 kr stals natten mot fredagen vid ett inbrott i Olofsfors brukshandel.

Tjuven hade tagit sig in genom att bryta upp ett fönster. Gatubelysning finns på platsen som är rätt väl upplyst. Detta tycks dock inte ha genererat tjuven som sannolikt haft sällskap. Genomfartsleden genom Olofsfors är dock rätt lite trafikerad nattetid sedan nya E 4 kom till.



De tolv lärarna samlas inte så ofta, men här finns de alla samlade till gemensamt rådslag. Fr v Gudrun Österund, Rundvik, Agneta Göransson, Norrfors, Gunilla Bäckman, Nyåker, Lillemor Wård, Rundvik, Gun Åberg, Nordmaling och Lögdeå, Ulla Thorn, Nyåker och Norrfors, Thordis Berglund, Nordmaling och Lögdeå (förskollärare). Marianne Hörnlund, Hörnsjö, Greta Sandström, Nordmaling, Sonja Parkén, Gräsmyr, Elvy Lindberg, Gräsmyr och Gerd Jacobsson, Hörnsjö.

Fulltecknat i Nordmalings förskolor

FÖRSKOLAN I Nordmaling, som började så snått för några få år sedan, har utvecklats undan för undan och man kan utan överdrift påstå, att alla barn i förskoleåldern nu har sin givna chans att utnyttja den här skolformen. Av 125 6-åringar i Nordmalings kommun går i dag 105 i förskola. Eftersom den inte är obligatorisk så är det självklart att en och annan här och var i byarna hoppar av. Men i stället har man i Nordmaling spått på med 4 och 5-åringar så totalt är man uppe i 167 barn.

Än så länge är det dock en begränsad skolgång, med tre dagar i veckan i centralorten Nordmaling och två dagar vid de övriga skolorna i Rundvik, Lögdeå, Norrfors, Nyåker, Gräsmyr och Hörnsjö. När nya lagförslaget om en mera obligatorisk förskola kommer 1975 hoppas man i Nordmaling att verksamheten snabbt skall kunna byggas ut enligt lagförslaget. Då blir det alltså aktuellt med fem dagar i veckan. Men något tvång att gå i förskolan föreligger ännu inte. Med hänsyn till antalet elever är det dock uppenbart att förskolan omfattas med mycket stort intresse.

I förra veckan samlades alla lärarkrafterna, dussinet jämnt till lärardagar. Samtidigt var det elevfri. Nu fick man träffas för att



4-åriga Kim Forsberg, Koreabarn vid Lögdeåskolan, trivs utmärkt.

diskutera skolarbetet och byta tankar och erfarenheter. Det gjorde man gemensamt med de ansvariga för verksamheten, d v s sociala centra-nämnden företrädd av ordföranden Eric Karlsson, vice ordföranden Thorild Landström och socialvårdsassistent Fritz Egon Berg.

Nu fick man också chans att framställa sina krav och önskemål. Och att sådana finns gav debatten klara besked om.

Av de tolv lärarna i Nordmaling så är det bara en, Thordis Berglund, som är utexaminerad. De övriga består av 10 assistenter och en praetikanter. Fru Berglund menade också, som något av bas för kåren, att man borde få tillgång till konsulterande verksamhet på talpedagogsidan. Man får i de här åldrarna självfallet göra med barn som ännu har talsvårigheter och då är kontakten med en talpedagog av stor betydelse.

Bland andra önskemål fanns bättre utrustning på materialsidan. Och varför inte bättre anordningar för ytelekar? På de flesta håll saknas helt sådana utrustningar. Studieresor är ett annat önskemål och ledarskiktet på den sociala sek-

torn lovade i görligaste mån beakta kraven.

Eftersom en representant för Majblommekommittén i Nordmaling även fanns på plats kunde man diskutera vissa anslagsformer från det hållet. Det gäller främst någon form av utrustning för direkt handikappade och utvecklingsstörda barn, där Majblomman har vissa möjligheter att gripa in.

Under förra veckan gjordes studiebesök bl a i Örnsköldsvik, vid deras barnstuga Skogsgläntan. Gulläntet samt vid Tvillingaskolan. Det är lärorikt att se hur andra har det, menar Thordis Berglund, som för övrigt har sitt hem i Grannäs, Mjösjöby, på gränsen mellan Bjurholm och Nordmaling i dag nygift med maken som är lärare i Värmland. Inte så roligt precis, men det är ett rätt al'mänt öde i dag för unga lärare. De får ta de platser som står till buds.

HERBERT BYLUND



Det gäller att hitta på alla tänkbara lekar och tåget är en rolig grej vid Lögdeå lekskola. Fr v Ove Johansson 6 år, Thomas Lundgren 6 år, Kim Forsberg 4 år, Jonny Edlund 6 år, Ulf Möller 6 år och Jan Wiklund 6 år. I bakgrunden de två "lektanterna" Gun Åberg och Thordis Berglund.



Carola Edlund vid Lögdeåskolan, 5 år, baddar sin docksäng under överinseende av förskollärare Thordis Berglund.



Hushållningsgilletts diplom jämte silverskedar som minne tilldelades fru Britta Berg, Klöse, Annie Sahlström, Nordsjö, Göta Johansson, Gräsmyr och Svea Östensson, Djupsjö.

Lantbrukarhustrur belönade i Nordmaling

NORDMALING (VK)

En fastare jordbrukspolitisk målsättning efterlyste hushållningssällskapets direktör Martin Johansson, när han på fredagskvällen vid Nordmalings hushållningsgilletts årsmöte på Levar lantbruksskola talade om "Jordbruk i medvind". Att i dag satsa stora pengar på ett jordbruk är att satsa på framtiden, men produktionen måste vara målriktad. En fast linje måste följas vare sig det regnar mera eller mindre. I ett jordbruk kan man inte lägga om produktionen från den ena veckan till den andra.

I stort trodde dock Martin Johansson på framtiden.

— Jordbruket är i dag i centrum och på betydligt bättre villkor än det var bara för tre år sedan.

Så har även en radikal omsvängning skett i jordbrukarnas intresse att investera. Tidigare besvärliga år har lämnat ett uppdämt behov av investeringar. Lantbruksnämndens tekniska avdelning är i dag "nedladdad med arbete" och den låneknot som finns var utnyttjad redan vid halvårsskiftet.

Helt plötsligt har det även blivit populärt att gå på lantbruksskolor. Det har uppstått trängsel vid skolorna — ja, det är nästan så att böndernas egna barn inte kommer in.

Även vårt norrländska jordbruk har ryckts med i det snabba skeendet.

I juni 1971 mojade motvinden. Pristillägg på mjölk och kött bidrog till omsvängningen samtidigt som kraven för erhållande av statligt stöd för nyinvesteringar mildrades.

Samtidigt vet vi att situationen på världsmarknaden snabbt växlar. Ena dagen talas det om överskott — den andra svälter miljoner människor. Sannolikt är dock att några överskott att tala om kommer knappast att uppstå på långliga tider. Så har

text världens veteöverskott snabbt försvunnit efter att Ryssland och Japan gått in och gjort stora köp.

— Det var rätt som det sas vid LRF:s riksstämma i Umeå att "Svenskt jordbruk skall hållas i produktion" sade Martin Johansson, som i övrigt ansåg att det är bättre att jorden brukas än att AMS skall sända ut folk för att hålla efter förbursknjningen.

Martin Johanssons anförande följdes av en livlig diskussion. Han hade tidigare i kåserande form talat till en bildserie om "Jordbruk förr och nu".

Vid det välbesökta årsmötet delades gilletts diplom jämte silverskedar ut till fyra lantbrukarhustrur. De som denna gång belönades var fruarna Britta Berg, Klöse, Annie Sahlström, Nordsjö, Göta Johansson, Gräsmyr och Svea Östensson, Djupsjö. Årsmötesförhandlingarna leddes av gilletts ordförande fru Mari Hellberg, Brattsbacka.

ANDER SASTRÖM



Säljekonom Allan Sjökvist, Rundvik och karttekniker Monica Sjöberg, dotter till köpman Nils Erik Sjöberg och hans maka Britt, född Lundström, Nordmaling. Vigseln ägde rum i Helena Elisabeth kyrkan, Umeå. Pastorsadjunkt Per Tyreus förrättade vigseln. (Alfons Foto, Nordmaling)

1973

30/10-73



Faktor Nils Erik Andersson, Rundvik, demonstrerar Masonite AB:s toppmoderna justerverk för skogsägarna Allan Lindgren, Järnäs, Henrik Sjöström, Gideå, Hilmar Jonsson, Bredvik och Nils Johansson, Ledsjö.

Mättningsdag i Rundvik

"Klentimret är inte någon guldgruva"

RUNDEVIK (VK)

Ni skall inte tro att klentimret är någon guldgruva, sa tunningschef Gunnar Olsson, Umeå virkesmättningsförening, vid den mättningsdag som har hållits vid Masonite AB:s såg i Rundvik. Inbjudare till dagen var Örnköldsviks skogsägareförening i samarbete med Masonite AB. Ett 40-tal skogsägare — däribland många från Nolaskog — hade mött upp.

Nu gynnades mättningsdagen inte av vädrets makter. Nordvästen rev och det bästa var att söka sig i lä.

Det hade tunningschefen, sekonderad av inspektör Sven Erik Ehlin, gjort och det var nog det bästa. Annars hade nog tavelstället med siffror och diagram blåst all världens väg.

NYA FÖRSKRIFTER

En del nya mättningsföreskrifter har kommit till och gäller det här årets avverkningsårsong. Bland annat har sortimentet "Fanertimmer" fått nytt namn och kallas nu "Svarvtimmer". Sortimentet köps nu av samtliga sågar och leverantörerna behöver således inte särskilda de fanerstockar som blir. I gengäld gäller högre krav. Nu får t.ex. inte fanertimmer innehålla centrumfel. Virket

Beträffande klentimret varnade tunningschefen skogsägarna från att tro att detta skulle vara något speciellt prisvärt sortiment. Med de pristillägg som i dag gäller får inte småsågtimmer ha stor avsmalning om det skall löna sig bättre som timmer än massaved. Avsmalningen får inte vara större än 4 cm på tall och 5 cm på grantimmer.

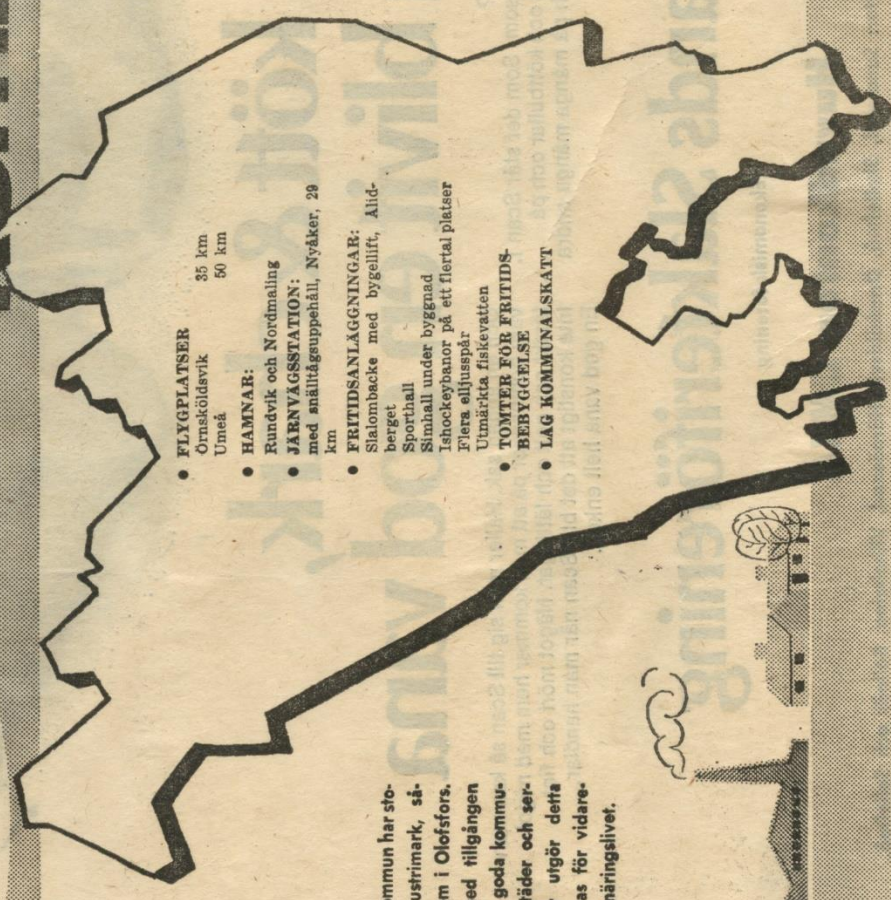
34 dm är numera kortaste längd på timmer. På 34 dm stocken finns ingen som helst prutmån. Är en stock kortare går den obönhörligt till massaved. Maxlängd är numera 55 dm och inte heller där finns någon form av tolerans. Överskjutande längd mäts bort.

Nu var det inte bara inmätning av rundvirke som stod på programmet. Deltagarna fick även se sågat virke i olika kvaliteter och hur man sorterar och längdkapar virke i Masonite AB:s toppmoderna justerverk. Ciceron vid besöket i justerverket var disponent Per Olof Schenström och faktor Nils Erik Andersson.

ANDERS ASTRÖM

Nordmalings kommun

här finns det goda förutsättningar...



bedriver en aktiv lokaliseringspolitik för att på bästa sätt tillvarata dessa tillgångar, vilket innebär att företag som etablerar sig kan påräkna stöd i olika former.

- ställer industrimark till förfogande
- drar fram vägar, vatten och avlopp
- medverkar till anskaffande av bostäder

Vill Du veta mer om vår kommun?
Ring 0930/107 50

KOMMUNKONTORET

FLYGPLATSER
Ornsköldavik 25 km
Umeå 50 km

HAMNAR:
Rundvik och Nordmaling

JÄRNVÄGSSTATION:
med snälltågsuppehåll, Nyåker, 29 km

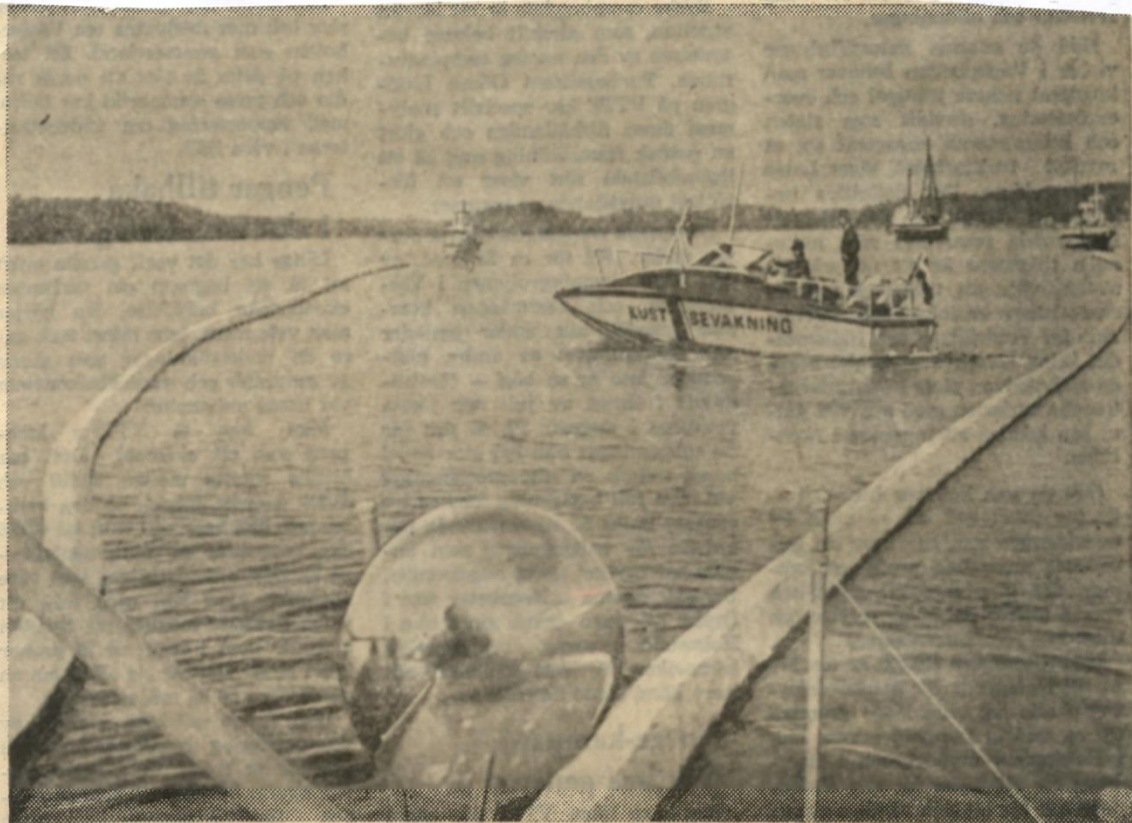
FRITIDSANLÄGGNINGAR:
Slalombacke med bygellift, Alid-berget
Sporthall
Skihäll under byggnad
Ishockeybanor på ett flertal platser
Flera elljusspår
Utmärkta fiskevatten

**TOMTER FÖR FRITIDS-
BEBYGGELSE**

LAG KOMMUNALSKATT

Nordmalings kommun har stora arealer industrimark, såväl intill E 4 som i Olofsfors. Tillsammans med tillgången på arbetskraft, goda kommunikationer, bostäder och serviceinrättningar utgör detta en värdfull bas för vidareutveckling av näringslivet.





Oljeskador på vattnet

— stoppas effektivt och snabbt med

EXPANDI-länsan

- suger in luft automatiskt vid utläggning
- Därför alltid klar för omedelbar utläggning
- Expandi-länsen är snabb och följsam vid oljeskador
- Tillverkas av kraftig plastbelagd nylonväv i 25 m längder
- Levereras i buntar om 0.26 m³, vikt 53 kg

**SANERA
PROJECTING AB**

910 01 NORDMALING Tel 0930/110 30

24/10 73

26

VK Vi säljer Västerbotten

Kom hem med en idé: Gör oljelänsa som blåser upp sig själv

FOR ETT OCH ETT HALVT ÅR SEDAN återvänder till Nordmaling en "förlorad son". En son av bygden, som, liksom många andra, flyttade söderut i unga år, för att skaffa sig utkomst. Namnet på Per-Olof Öberg, boudig från Lervar. En idérik och handlingskraftig man, som i Stockholm var med om att bygga upp Sanera AB, ett företag med tornvitt på renhållningen i vårt land. Men Per-Olof Öberg kom, som så många andra, att längta tillbaka till hembygden, till en renare och härligare miljö. Och en vacker dag var han tillbaka. Kom just lagom för att köpa Lervar mejeri. Det var fina lokaler som blivit tomma sedan mejerirörelsen centraliserades till Umeå. Och där har han nu startat en verksamhet — Sanera projekt AB — som bär ha framtiden för sig.



Här håller man just på att ringa in ett fingerat oljelänsa i Nordmalingsjärden med Expandilänsan.

Förutgått tillverkare av produkt förknippad med dagens miljösvårigheter. Det gäller bekämpningen av oljelänsor. Idén klickade han redan i ungdomsåren med i bagaget vid återkomsten till Nordmaling.

När oljan av en eller annan orsak hamnar i vattnet kan den väla i mycket omfattande skador. Sitt deverkningssätt beror ofta på den mängd olja som rinner ut, men självfallet också på var den rinner ut.

Det har skrivits så mycket om Brofjorden och vad den skulle kunna ställa till med. Men Brofjorden är bara ett exempel. Det finns många fler, kanske till och med farligare. Vad skulle hända exempelvis om någon av de jättestora tankarna, som trafikar far-

den genom Öresund, helt plötsligt skulle haverna?

□ LANSARNAS

ÄR EN OÄNSKADE ÖPPEN SÖG GÅLLER DET I FÖRSTA HAND ATT SAMLA ihop den länsan den himlar åstadkomma allt för stor skada. Med åren har det visat sig att det enda verkligt effektiva sättet är att med s.k. länsor ringa in oljefälten. Och det var just vid utformningen av själva länsan som Öberg kom på en bra idé.

Det gäller också att handla snabbt, att så fort som möjligt stoppa in det oljebemängda området. Och utrustningen måste vara lätt och lättbänklig. Genom ett flertal tekniska, i den av rykenskär upbyggda länsan, med en expanderande anordning som vid frigiv-

det från förpackningen, luft i i sekvensvis vis en snarlik verstillningsanordning. Dva länsor fyller sig själv med den luft som behövs. Den är försedd med inbyggd ledning som tryckt och får därmed önskat djupförflytt.

□ VÄRLDSPATENT
Det var den här idé som Per-Olof Öberg hade med sig i bagaget när han återvände till hemorten och tog de lediga mejerilokalerna

I besittning. För att skydda sina idéer från kopiering, det gäller främst expanderingslänsan, har han patentansökan i 16 länder. I stort sett alla länder där större skadeverksamhet av oljelänsor kan vara tänkbara. Bäst är det har kostat Öberg åttiofem tusen kronor.

Expandilänsan, han kallar den så, har många viktiga fördelar utöver själva expanderingslänsan. I hopvikt tillstånd tar den mycket liten plats och har en förhållandevis låg vikt. En bunt om 25 meters lång väger bara 36 kg och 44 har den smitt ett djupgående på en halv meter och en höjd ovan vatten på 28 cm. Flytkraften är 50 kubikdecimeter per liter.

Vid utläggningen av Expandilänsan behövs ingen specialredskap, då den vid utläggningen automatiskt sjunker i erforderlig luft genom ventilen.

Expandilänsan kan också snabbt kopplas ihop till isolerade lagringar. Vid utläggningen placeras bara önskat antal buntar utmed varand. Forts. nästa sida.

□ LIVET I VÅRA dagars civiliserade samhällen kräver att man håller ut med en ständigt ström av buller, särskilt i städerna och de stora industriområdena. Enligt Peter A. Bergson, som är biträdande professor i miljövetenskap vid University of Washington, kan för mycket buller orsaka huvudvärk, illamående, tillfälliga eller bestående hörselnedgångar, muskelspänningar och t.o.m. andningsbesvär. Man har i vetenskapliga sammanhang även börjat använda sig av be-

MOTORVAGEN från den brasilianska Atlantkusten till Andarna blir en dyrt historia. Vissa bergiga svanvitt i Amazonasjungen kommer att kosta 200.000 kr. 1.279 km av vägen är klar. Fullt utbyggt skall den bli 3.400 km. (CT-APF)

29/10 1973



Direktör Per-Olof Öberg längst t. v. tillsammans med en del av sina anställda. Fr. v. Göle Gustafsson, Jan Tegenfeldt, Jan Andersson, Hans Sjöström, Frans Hörnlund och Bo Göran Pernan.

NYÅKERS
pepparkakor

En godare kal

NORDMALINGSBYGGEN AB

Kils-Eric Ericsson Nordmaling, tel. 0930/10800, 10801

NORDMALINGSBYGGEN AB, som bildades 1945, har under årens lopp haft förmånen betjäna en mängd byggherrekategorier. Verksamheten omfattar alla slag av byggnadsarbeten och förutom så gott som samtliga kommunala objekt inom Nordmalings kommun, har uppdragen omspänt en mångfald sådana även inom Hörnefors, Bjurholm och Örnsköldsviks storkommun. Stat och landsting är också stora beställare och på industrisidan har bl. a. Masonite AB varit och är stor kund. För Mo och Domsjö AB, AB T. Nordströms Såg och Hyvleri, AB Nordbetong, Sv Shell, BP m. fl. bensinbolag, AB Pumpverk, Kalaberg, Wallanders, Linjebyggnad, Nyåkers Pepparkakor m. fl. har ett flertal uppdrag utförts.

TOTALT HAR företaget under dessa år byggt för närmare 130 miljoner. Nuvarande omsättning 6-8 miljoner per år.

VI TROR OSS ha utfört våra arbeten till belåtenhet och ser med tillförsikt framtiden an.

FORETAGET ingår numera i Balken-gruppen som ett delägt dotterbolag till ABV — Vägförbättring AB. Detta förhållande ger företaget väsentligt ökade resurser, icke minst på den tekniska sidan, och det är vår förhoppning att vi med dessa och med bibehållande av vår lokala karaktär, ännu bättre skall kunna erbjuda våra tjänster.

Pågående objekt:

fabriksutbyggnad vid Masonite i Rundvik. Omfattande utbyggnad av älderdomsområdet i Nordmaling. Utbyggnad av AB Pumpverk, Nordmaling. Telesstation i Nordmaling (utbyggnad). 20-tal villor i Hörnefors och pumpstationen i Lögdalälv.

DEN HÅLLBARA OCH DEKORATIVA PLATTAN

Kalabergsfabriken, etablerad år 1953, har mångårig erfarenhet av plastlaminattillverkning.

KLB-plattan används i ett 40-tal länder över hela världen.

för KÖK - BADRUM - HOBBYLOKALER
TVÄTRUM - BANKER - BUSSAR - BUTIKER
FARTYG - HOTELL - LABORATORIER
RESTAURANGER - SKOLOR - etc.

KLB Plastlaminat levereras i ett 70-tal vackra färger, mönster och träreproduktioner.

VÄGGPLATTOR för bad- och duschrum
VÄGGPANEL för kontor, hallar etc.
FONSTERBRÄDEN - HYLLOR - BANKSKIVOR
SKÄRMAR m.m.

KALABERGSFABRIKEN AB
NORDMALING - Tel. 0930/107 65 vx

Planera
rätt!

Söker Ni väg- eller annat ytbehandlingsmaterial, kontakta oss.

I vårt produktionsprogram ingår

BEWAL PLASTLAMINAT

WANYL — PVC-plastbelagd board eller spånplatta, även i panel "MASONITE slittpanel".
NORDLAC — engångslackerad board i slät- eller kakelmönster.

— FONSTERBANKAR, BANKSKIVOR — m.m.

Bröderna H Wallander

Nordmaling - Tel. 0930/107 40

Våra produkter kan köpas hos välsorterade byggmaterial-handlare

Masonite AB



Regionens största tillverkare av träprodukter för byggindustrin

Masonite AB, omfattande boardfabrik och såg, har totalt ca 650 anställda. Till koncernen är även Olofsfors Bruk och Vännäs Kraft AB knutna.

Trävaror och Masonite säljs genom P Wikström Jor, Stockholm.

MASONITE AB

910 02 RUNDVIKSVÄRKEN

Telefon 0930/305 00

Boardfabriken

Fabriken är den enda i landet som tillverkar boardskivor enligt den världsberömda Mason-metoden. Produktionen är f. n. ca 65.000 ton per år. Samtliga skivor som lämnar fabriken är märkta med det inregistrerade varumärket

MASONITE®

Sågverket

Under våren 1972 startade Masonite AB en ny anläggning för produktion av sågade trävaror. Den nya sågen är en av de modernaste och mest rationella i landet. Produktionen är f. n. ca 80.000 kubikmeter per år.

Olofsfors Bruk

I Olofsfors finns smedja, bilverkstad, lantbruk och kvarn. En specialitet är smidda detaljer till traktorbåtar.

Vännäs Kraft AB

Företaget, som svarar för eldistributionen i sydöstra Västerbotten söder om Umeå, får sin råkraft från Harlsle och Agnäs Kraftverk.

ober 1973 25/10 1973 VK-sport 17

Rikskonsulent i Nordmaling

NORDMALING (VK)
Jan Åhrberg, rikskonsulent för badminton, besökte på onsdagen Nordmaling för att instruera gammal och ung i badminton. Rätt många hade mött upp för att höra "Janne" och se honom demonstrera hur denna "ädla kommande stora sportgren" spelas.

Arne Nilsson är ordförande i badmintonsektionen. Han omtalade att drygt ett 20-tal i olika åldrar nu spelar badminton för Nordmaling. Meningen är att man skall delta i seriespel. Hur det kommer att gå är ovisst. Det är mycket dåligt intresse på spinnsidan och i seriespel skall även damer ingå. För badminton har man nu tid i sporthallen tisdagar och lär dessutom möjlighet att träna på söndagar. När man har tillgång till hela hallen kan man spela på fyra banor och det behövs mer än väl om inte alltför många skall behöva sitta och vänta.

— Men vi skall väl få mera tid för badminton, säger Arne, som liksom Janne Åhrberg anser att badminton är inne- och utesporten för både gammal och ung.

ANDERS ASTRÖM



I TVÅ ÅR har det nu spelats badminton i Nordmalings sporthall. En hel del goda förmågor har kommit fram, konstaterade rikskonsularen Jan Åhrberg vid sitt besök. Här ses Janne t.h. i samspråk med två av de aktiva Arne Nilsson och Putte Jøgedahl.

Oförändrat i N-ling

NORDMALING (VK)
Nordmalings kommunfullmäktige beslöt på tisdagskvällen godkänna det av kommunstyrelsen upprättade förslaget till budget för 1974. Det innebär att kommunens skatt för 1974 i stort sett blir oförändrad. Visserligen en mindre höjning rent kommunalt från 13:25 till 13:50, men då kyrkan säkert i dag fastställer sin skatt för nästa år till 75 öre, vilket är en minskning med 25 öre så blir det totala skattuttaget detsamma, eller 14:25.

När budgetberedningen, dvs kommunstyrelsens arbetsutskott, började sitt arbete, såg det egentligen ganska mörkt ut. Det förelåg betydligt högre

re äskanden än beräknat och skulle beredningen ha tagit alltsammans i oförändrat skick hade en betydande skattehöjning varit oundviklig. Men genom att minska utgifterna på driftsidan med 331.000 kr och på kapitalsidan med 1.400.000 kr kom man målet betydligt närmare. Och målet det var en oförändrad utdebitering. Det här var möjligt genom att skjuta över en del kapitalutgifter på 1975 och samtidigt nagga investeringsfonden lite "lämpligt" i kanten.

Kommunstyrelsens ordförande Lennart Jacobson betecknade trots allt den framlagda budgeten som stark, även om den, vid jämförelse

26/10 1973

3

NÖJEN och ARRANGEMAN

Rundviks GDV

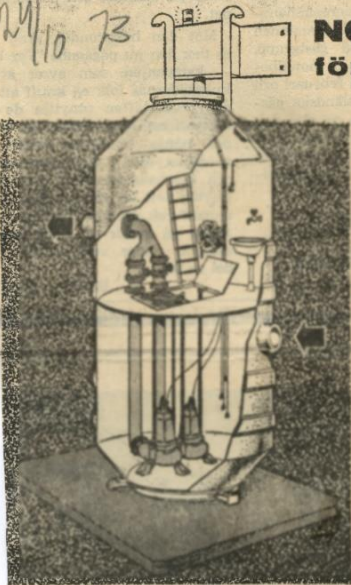
Välkomna till en toppenkväll!

ORDENSHUSET lördagen den 27 okt. kl. 21—01

Musik: KJELL RUNES ORKESTER

Damernas halvtimme. Medlemskontroll. Styrelsen

24/10 73



NORRLAND PUMPAR

för framtidens miljövård

med pumpar från PUMPEX-VERKEN

Vi tillverkar
PREFABRICERADE AVLOPPS-PUMPSTATIONER
av glasfiberarmerad plast — med eller utan mellanplan — allt enligt kundens önskemål.

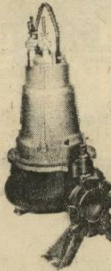
AVLOPPS- OCH SLAMPUMPAR

Stationära ell. transportabla i varierande storlekar och utföranden med kanal- eller friströmshjul.
Kapaciteter upp till 9.000 liter/minut.

DRÄNKBARA LÄNSPUMPAR

4 storlekar

Vi löser pumph Problemen.
Tag kontakt med oss.



PUMPEX AB

Stockholm	Tel 08/47 25 85
Malmö	Tel 040/12 15 17
Nordmaling	Tel 0930/107 30

AB Norrlandsmöbler

Norrfors

— en av Norrlands modernaste fabriker för

KÖKSINREDNINGAR

Snickerierna är målade in- och utvändigt. Konstruerade och utformade i anslutning till Sveriges Standardiseringskommissions (SIS) bestämmelser på material, utförande och inredning.

Industrin ligger centralt vid järnvägens norra stambana och landsvägen 533 mot Nyåker—Umeå samt 508 mot Nordmaling och E4.

Kontakta per tel. 090/13 22 70 eller direkt fabriken i Norrfors tel 0930/91012 - 910 32 för vidare upplysningar om vårt "Allmogekök".

Bekvämt och enkelt att ordna resan hos
kommunens enda

RESEAGENTUR

Vi kan erbjuda:

- SÄLLSKAPSRESOR. Atlas- & Fritidsresor, Reso m fl. Direktflyg Umeå—Rhodos och Mallorca. Nya broschyrer har kommit.
- FLYGBILJETTER
- BÄTBILJETTER (grupper, rumsbeställningar etc).
- HOTELL- och STUGRESERVATIONER.
- BUSSBILJETTER (Stockholmsbussen).



AB HELGE JOSEPHSON
NORDMALING 0930/100 02, 102 20

Skeppsklarerare - Reseagenter - Speditörer



Naome Everson, i mitten, tillsammans med makarna Johannes och Axelina Landström, Mo.

USA-främmande i Lögdeå: 9/10-73

Min son kom hem efter sex år som krigsfånge

NORDMALING (VK)

Makarna Johannes och Axelina Landström i Mo, Lögdeå fick härom dagen unikt främmande. Det var en kusin till Johannes, med hela sitt 67-åriga liv knutet till den stora amerikanska kontinenten, som kom på besök. Hon är ättling till Johannes Landströms farbror Gustaf Landström, som utvandrade till Amerika 1884.

Han reste över som 19-åring och bosatte sig i Minnesota. Han skaffade sig hustru och barn och till de senare hör gästen hos makarna Landström, 67-åriga fru Naome Everson.

Hon gifte sig 1929 med en norrman, Albin Everson. De fick fyra barn, två söner och två döttrar. Sönerna blev båda flygare och den äldste, David Everson, kom till flygvapnet och hamnade 1966 i Vietnam, som stridsflygare. I början på 1967 blev hans plan nedskjutet i en raid över Nord-Vietnam. Han och en av hans kamrater räddades sig med fallskärm för att sedan hamna i fångenskap.

I hela sex år fick David, själv gift med en familj om hustru och tre barn, sitta i ett fångläger i sex år. I mars i år kom han hem efter freds-uppgörelsen med USA. Han togs emot med många kramar av maka, barn, mor och församlingens präst. Hans far, Albin Everson var däremot död. Han dog året innan dvs 1972.

I dagens USA är sådana här händelser något av vardagsmat. I många, många hem återkommer samma scenerier.

Det var för fem år sedan som Naome Everson fick kontakt med sina anhöriga i Lögdeå. Dessa anhöriga hade hon bara hört berättas om genom sin far. Av sina föräldrar hade hon också lärt sig så mycket svenska att hon kunde skriva ned några förståeliga rader till de "sina" i Lögdeå. Brevet hamnade så småningom till Johannes Landström och nu blev det kontakt på allvar. Brevskrivandet blev något av vardagsmat.

Naome Everson har varit lärarinna i Minnesota i 32 år och avgick med pension för två år sedan. Trots att hon är infödd amerikanska behåskar hon sina föräldrars modersmål otroligt bra.

HERBERT BYLUND

9/10-73



Kyrkoherde Gunnar Lodin kunde hälsa många nya 67-åringar välkomna. Bland dem åkerägaren Alkur Ogren i Järnasklubb, som var med kyrkoherden till Israel för inte så länge sedan. Th om Alkur sitter 84-åriga Johan Samuelsson från Rundvik, som var gammal droskägare i Nordmaling och något av en pionjär. Han körde folk med sin T-Ford åren 1921-1930. Så nog hade de här herrarna en hel del gemensamt att prata om. Även om tiderna förändrats.

Pensionärssamling i Nordmaling 14/10-73

FÖRSAMLINGSGÅRDEN

Nordmaling var fylld nära nog till sista plats på söndagen när alla pensionärer kallades till "De äldres dag". Och för alla blev det en fin söndagsmiddag.

Det hela inledes med högmässa i Nordmalings kyrka med predikan av kyrkoherde Gunnar Lodin, som vid nattvarden efter predikan, assisterades av församlingens övriga gäster, dvs komministerna David

Alfred Sjölund, Norrfors. På Umeå lasarett avled på måndagen förre hemmansägaren Alfred Sjölund, Västansjö, Norrfors. Han var 86 år och sörjes närmast av fem söner och två döttrar med familjer.

Alfred Sjölund var född i Asele. Kom sedermera att flytta till Hall-sjö i Gideå. Där arbetade han en tid vid ett mindre sågverk. Gifte sig med Maria Jons-son från Svartli-den, Trehörningsjö. Makarna förvärvade sedermera ett jordbruk i Jansmark — en då väglös gård hörande till Nordmalings Ångsågs AB (numera Masonite AB). Där utförde Alfred Sjölund på sin tid en stor odlar-gärning. Nya områden lades under plogen och med åren kom jordbruket att föda sju kor och tre hästar. 73

Den bortgångne var känd som en duktig timmerdrivare och har kört tusentals timmerforor längs de branta, slingriga stigarna ned mot Lögde-älven. Nu har gården i Jansmark förvandlats till ett sommartorp. 18/10-73

Efter att på ålderns dar bli en tid ha bott i Nordmaling har Sjölund under senare år vistats hos en dotter och svärson i Västansjö, Norrfors.

+

Vår käre Far,
Farfar och Morfar

**Karl Mauritz
Holmlund**

* 17/2 1895 † 12/10 1973

har stilla insomnat i tron på sin
Frälsare. Sörjd och saknad men
i ljus minne bevarad.

Nordmaling den 15 okt 1973

Knut och Maja
Lilly och Arne
Doris och Olof
Göte och Elvi
Yngve och Lena
Alfhild
Barnbarnen

Flitig så länge krafterna räckte
I arbetets glädje Du levde Ditt liv
Somnade stilla när livslågan
släcktes
Tacksamt vi önskar Dig vila i frid

Jordfästningen äger rum i Nord-
malings kyrka lördagen den 27 ok-
tober kl 14.00. De som med sin
närvaro vill hedra den bortgång-
nes minne inbjudes till försam-
lingsgården efter begravningsak-
ten.

Mauritz Holmlund, Nordmaling. På Nordmalings sjukhem avled på fre-
dagen förre murarmästaren Mauritz
Holmlund, Nordmaling. Han var 78
år och sörjes närmast av sex barn,
svärdöttrar, svärsöner, barnbarn och
syskon.

Han var född i Aliden, Nordmaling
och av gammal murarsläkt. Hans far
och farfar var
kända murare
långt utanför
Nordmalings hank
och stör. Mauritz
ärvde inte bara
muraryrket utan
också föräldrar-
nas jordbruk i
Aliden. Han fick
med andra ord de
la arbetslivet
mellan piögen
och murarsleven
under många år. Och den uppgiften
klarade han bra. Driftig som han var
utvecklade han jordbruket.



Som murare var Mauritz Holmlund
en förnämlig yrkesman och under
senare tid av sin verksamhet helt
knuten till AB Nordmalingsbyggen.
Han lämnade sitt Aliden 1948 och
uppförde i stället en modern her-
miljefästighet i Nordmalings sam-
hälle. Under övergångstiden mellan
det hårda murarjobbet och pensione-
ringen var han anställd som vakt-
mästare hos sin mångårige arbetsgi-
vare, byggnadsingenjör Nils Eric
Ericsson. Senaste året har han vårdats på Nordmalings sjukhem.

25

90 år
25/10 73

Nittio år fredag 26 oktober hem-
mansägare August Molin, Nordma-
ling.

Han är född ute på Kronön. Som
ende son i huset föll det sig natur-
ligt att August Molin skulle överta
gården. Det var 1912 som han tog
över rodret för det stora skärgårds-
hemmanet.

Under en lång följd av år hade
August Molin fiske — då främst stor-
ryssjefiske efter lax och sik — som
en viktig binäring till vad jorden
och skogsbruket kunde ge. Fram till
1960 saknade skärgården väg och för
att komma till det molinska hemmet
var det att gå närmare milen. August
Molin har varit en lugn och trygg
skärgårdsbonde och hans hem något
av en rogivande idyll. 1923 gifte han
sig med rönnholmsflickan Ida Lund-
gren.

Makarna Molin bor numera i Nord-
maling. Sedan förra året vårdas Au-
gust Molin på Nordmalings sjukhem.
Han har bl a svårt för att förflytta
sig.

25/10 1973

15/10 1973

Långsimmare i Nordmaling hoppas nå tio mil till jul



Två km och däröver per kväll är en lämplig simtur, anser Torsten Braxenholm och William Wäringstam, båda med tio mil i sikte.

NORDMALING (VK)

Simhallen i Nordmaling har blivit en verklig injektion för simsporten. Främst utnyttjas hallen av ungdomar men även många äldre söker sig dit. Under september noterades 3.200 badande. Under vintermånaderna väntar man en än högre frekvens och speciellt hoppas man att flera vuxna skall söka sig till hallen. Det brukar vara rätt gott om plats på tisdagskvällar och lördagseftermiddagar. Då är hallen helt reserverad för vuxenbad.

Oslagbart flitigast i simhallen är verkmästare Torsten Braxenholm. Han har nu simmat över 7,5 mil sen hallen öppnades i april i år. Som god tvåa kommer Torstens kusin köpman William Wäringstam. Han har nu snott runt i bassängen drygt 6 mil. Båda är fast beslutna att hinna med minst 10 mil innan året är slut.

Torsten är för övrigt van att simma långt. 1946 simmade han mellan Rundvik-Nordmaling, nära 4 km på

1 timme och 29 min. Även William brukade i unga år göra turer över fjärden.

Ett 150-tal håller på med miisimmet. Alla hinner väl inte simma milen innan året är slut men säkert blir det rätt många som hinner med både en och två mil.

90 I VUXENSIMSKOLA

Att det är lite så och så med simkunnigheten i Nordmalings-bygden

märks av att så många ställer upp vid de simkurser som anordnas för vuxna. I våras hade man en kurs o när det i höst blev aktuellt med en ny anmälde sig 90 damer och herrar!

Så många kunde vi givetvis inte få i en kurs. Vi har nu 40 vuxna i simträning varje onsdag. De skall hålla på till jul och därefter får de övriga som anmält sig komma, berättar badmästare Ake Gustafsson.

Han tycker för övrigt att det är bra badfrekvens i Nordmaling. Lite problem har man med att många — både barn och äldre — kommer till bassängen utan att tvätta och duscha sig, men menar han, det är väl en skolningsfråga, som vi hoppas skall bli bättre. Ju mindre smuts vi får i vattnet desto mindre klor behöver vi tillsätta.

HANDIKAPPBADET DRÖJER

Varje måndag finns tid avsatt för handikappbad och man höjer då temperaturen på vattnet i bassängen.

Men än har vi inte sett några handikappade där, omtalar Ake Gustafsson. Enligt vad jag hört skall det vara för att man inte har ledare.

Orsaken är enligt socialvårdsbyrån i Nordmaling att man saknar "frivilliga medhjälpare". Meningen är alltså att det skall ordnas med badresor för handikappade och man hoppas få frivilliga att ställa upp och hjälpa till. På en del andra platser lär representanter för olika organisationer ställa upp och hjälpa till vid bad för handikappade.

Efter VK:s påringning har socialvårdsbyrån påskyndat frågan om bad för handikappade och möjligen kommer man igång om någon vecka.

MERA TRIVSEL

Även om badet är bra, kunde trivseln omkring vara bättre. Varför inte tex placera ut grupper av vilstolar vid bassängen.

Om omklädningsrummen, där badande och sporthallsbesökare skall slåss om utrymmet, skall vi tala tyst, men där är det varken hygieniskt eller miljövänligt. Tänk bara vad en trätrall på bastugolven skulle vara bra för trivseln!

Sen är det beklagligt att det inte finns möjlighet att köpa en läsk eller kaffe. Den sk kaffe- och saftautomaten som finns förefaller helt meningslös.

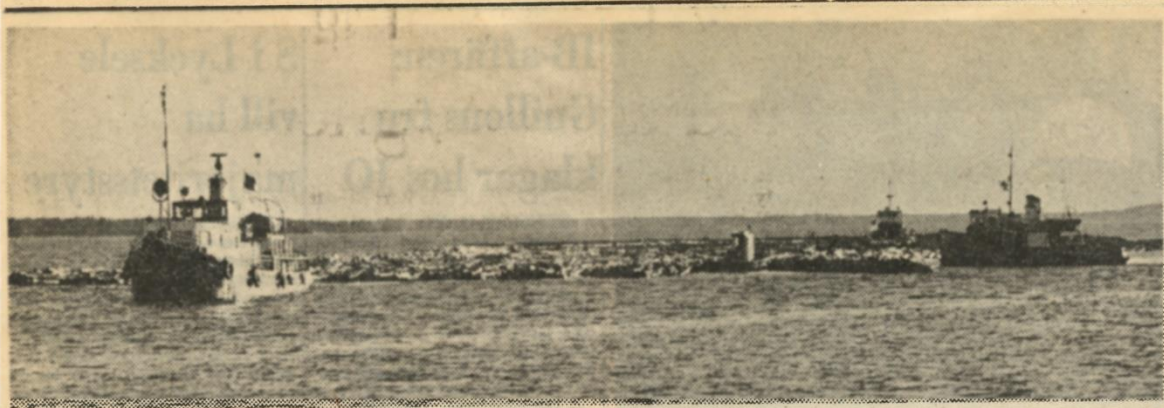
SIMTRÄNING PAGAR

Sedan en tid tillbaka håller en grupp ungdomar på med simträning under Ake Gustafssons ledning. Söndag 28 okt skall man ha sitt första offentliga framträdande med tävlingar. Då skall allmänheten inbjudas.

Vi hoppas då få det lite extra festligt och det skall bli roligt få visa föräldrarna hur snabbt ungdomarna kan simma.

Många är faktiskt jätteduktiga, säger Ake Gustafsson.

ANDERS ASTRÖM



På bilden bogserar Anny assisterad av Olofsfors och Fix in det största timmerlasset som fraktats efter Norrlands-kusten under säsongen till kajen vid Rundvikssågen.

Årets största timmerbogsering

RUNDEVIK (VK)

Säsongens största timmerbogsering efter norrlandskusten genomfördes under måndags- och tisdagsdygnet.

Det var bogserarna Anny från Husum, Olofsfors från Rundvik och Fix från Nordmaling, som för Masonite AB i Rundvik räkning drog ett lass omfattande 60.000 sågtimmer buntade i ramar. Timmerlasset hade en bredd på elva ramar och en avsevärd längd.

Båtarna hämtade lasset i Västerfjärden, klockan 13.00 på måndagen och på tisdagsmorgonen stävade man in i Nordmalingsfjärden för att vid notiden lägga till vid sågverkskajen i Rundvik.

Det är bristen på sågtimmer som gör att vi fick tillgripa denna fraktform, sa disponent Per-Olof Schenström, Rundvik, när han mötte timmerforan nere på kajen.

-- Vi har fått låna hela partiet från Assi. Givetvis är vi mycket glada över tillmötesgåendet från deras sida. Men som sagt, det hela är bara ett lån och till våren skall vi återställa motsvarande kvantitet till Västerfjärden.

Mycket folk hade samlats på kajen och de fick uppleva en transport som inte är så vanlig numera. Det var vackert när de tre bogserarna med

den låga solen i bakgrunden kom in mot land.

För den nya sägen i Rundvik är dock detta stora timmerparti en munskbit. På knappa nio dagar har man sågat igenom stockarna.

NISSE STRÖM